

Årsrapport 2021

Valdres Sparebank

INNHold

Årsrapport 2021.....	1
Årsberetning 2021	4
Resultatregnskap.....	20
Balanse	21
Egenkapitaloppstilling	22
Kontantstrømoppstilling.....	23
Nøkkeltall.....	24
Noter	25
Note 1 – Regnskapsprinsipper	25
Note 2 – Kredittrisiko.....	32
Note 3 – Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger.....	36
Note 4 – Kapitaldekning.....	37
Note 5 – Risikostyring.....	38
Note 6 – Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	40
Note 7 – Fordeling av utlån.....	42
Note 8 – Kredittforringende engasjementer.....	42
Note 9 – Forfalte og kredittforringede utlån	43
Note 10 – Eksponering på utlån	44
Note 11 – Nedskrivning, tap og finansiell risiko	44
Note 12 – Store engasjement	48
Note 13 – Sensitivitet.....	48
Note 14 – Likviditetsrisiko	49
Note 15 – Valutarisiko	50
Note 16 – Kursrisiko.....	50
Note 17 – Renterisiko	50
Note 18 – Netto renteinntekter	51
Note 19 – Andre inntekter	51
Note 20 – Lønn og andre personlakostnader	52
Note 21 – Andre driftskostnader.....	53
Note 22 – Skatt.....	53
Note 23 – Kategorier av finansielle instrumenter	54
Note 24 – Virkelig verdi av finansielle instrumenter	55
Note 25 – Rentebærende verdipapirer.....	57
Note 26 – Aksjer, egenkapitalbevis og fond til virkelig verdi over resultatet.....	57
Note 27 – Aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	58
Note 28 – Eierinteresser i konsernselskaper	58
Note 29 – Varige driftsmidler.....	59
Note 30 – Andre eiendeler	59
Note 31 – Innlån fra kredittinstitusjoner.....	60

Note 32 – Innskudd og andre innlån fra kunder	60
Note 33 – Annen gjeld og pensjon	60
Note 34 – Garantier	62
Note 35 – Hendelser etter balansedagen	63
Note 36 – Transaksjoner med nærstående parter	63
Note 37 – Leieavtaler	63
Revisors beretning.....	65

Årsberetning 2021

Norsk økonomi har i løpet av 2021 hentet seg kraftig inn igjen etter tilbakeslaget som fulgte av pandemien og myndighetspålagte restriksjoner. Norges Bank har i to omganger hevet styringsrenten fra rekordlave null prosent, og har signalisert ytterligere tre rentehevinger i 2022. Aktiviteten i økonomien er tilbake på nivå før krisen inntraff, arbeidsledigheten er betydelig redusert og prisveksten har tatt seg opp. Høy vaksinasjonsgrad i befolkningen har dempet risiko for nye tilbakeslag og behov for nye restriksjoner som følge av virusmutasjoner knyttet til Covid-19.

Global økonomi

Pandemien har i snart to år preget utviklingen i verdensøkonomien. Den økonomiske gjeninnhenting har vært sterk også internasjonalt med reduksjon i restriksjoner og økt mobilitet. Økende smittetrend som følge av spredning av omikron-varianten og nye smitteverntiltak har siden i fjor høst lagt en demper på veksten. Flaskehals i globale verdikjeder med påfølgende høy prisvekst, sammen med høye strømpriser i Europa har påvirket vekstbildet negativt.

Ekspansiv penge- og finanspolitikk har bidratt til å dempe det økonomiske tilbakeslaget i de fleste land. Med stigende aktivitetsnivå, høyere inflasjon og fallende arbeidsledighet er det ventet at både penge- og finanspolitikken vil strammes til. Den amerikanske sentralbanken har signalisert nedtrapping av ekstraordinære pengepolitiske stimulanser gjennom støttekjøp av obligasjoner, og første renteheving siden 2018 er ventet i mars 2022. Den europeiske sentralbanken har tatt en mer avventende posisjon, og har signalisert renteheving først i starten av 2023.

Høyere priser på energi, råvarer, elektroniske komponenter og fraktrater har bidratt til markert oppgang i prisveksten. Utsikter til høyere prisvekst også i 2022 har bidratt til å trekke opp forventninger til høyere styringsrenter, noe som også har ført til større usikkerhet i aksjemarkedene.

Det er stor internasjonal usikkerhet om det videre forløpet av pandemien. Mye vil avhenge av vaksinasjonsgrad i befolkningen og effektiviteten til vaksinene mot nye mutasjoner. Samtidig er det risiko for fortsatt høy inflasjon, økende smitte og strenge myndighetspålagte tiltak.

Norsk økonomi

I løpet av 2021 har norsk økonomi vært igjennom en rask innhenting, med sterk vekst i aktivitetsnivået og fallende arbeidsledighet. I Norge, som i resten av verden, har økt smittespredning av omikronvarianten mot slutten av fjoråret og omfattende smitteverntiltak lagt en demper på aktiviteten.

Våren 2021 startet myndighetene på en gradvis gjenåpning av samfunnet med lettelsener i smitteverntiltakene. Gjenåpningen førte til en solid oppgang i norsk økonomi, og i tredje kvartal steg BNP for fastlands-Norge med 2,6 prosent.

Norske husholdninger har spart betydelig mer enn normalt gjennom pandemiperioden, med begrensede muligheter til forbruk og preget av usikkerhet. I takt med gradvis avvikling av restriksjoner er det ventet at økt konsum i husholdningene, særlig av tjenester, vil bidra til å løfte aktiviteten i norsk økonomi fremover.

Strømprisene har økt markert siden høsten 2021, og det er utsikter til at prisene vil holde seg høye. Prisøkningen bidrar til å trekke ned disponibel realinntekt, selv om regjeringens strømsøtteordning reduserer effekten noe. Utsikter til høyere rentekostnader og mindre overføringer fra det offentlige med avviklingen av ekstraordinære støtteordninger kan dempe veksten fremover. På den annen side er det ventet høyere lønnsvekst.

For å avdempe tilbakeslaget som følge av pandemien og statlige restriksjoner er det ført en svært ekspansiv penge- og finanspolitikk. Norges Bank kuttet styringsrenten til null prosent i mai 2020, og holdt renten på et

rekordlavt nivå frem til september 2021. Sentralbanken begrunnet rentehevingen med markert oppgang i norsk økonomi etter gjenåpningen, og at aktivitetsnivået høsten 2021 var høyere enn før pandemien inntraff. Norges Bank hevet renten igjen i desember, til 0,50 prosent, og signaliserte samtidig i renteprognosen tre ytterligere rentehevinger i løpet av 2022.

Ifølge nysaldert budsjett for 2021 er det anslått at de økonomiske tiltakene i møte med pandemien er på 90,4 milliarder kroner. Av dette er nær 34 milliarder til tiltak for bedrifter, herunder kompensasjonsordningen. Det er brukt om lag 20 milliarder i tiltak for husholdninger i 2021, hvorav brorparten gikk til Folketrygden. Resterende er målrettede tiltak for sektorer med kritiske samfunnsoppgaver.

Flere bedrifter i Norges Banks regionale nettverk rapporterte i november om en sterk oppgang i kapasitetsutnyttningen og at mangel på arbeidskraft og forsinkelser i globale verdikjeder begrenser produksjonen noe. Det er ventet at disse forholdene vil legge en demper på videre vekst. Kontaktene i nettverket rapporterer også dårligere samsvar mellom tilgjengelig og etterspurt arbeidskraft. NAVs statistikk for nye ledige stillinger og Statistisk sentralbyrås utvalgsundersøkelse for ledige stillinger bekrefter at etterspørselen etter arbeidskraft har vært svært høy i 2021.

Covid-19

Covid-19 fortsatte inn i 2021, og med nye muterte varianter. Dette skapte fortsatt noe usikkerhet, men større og større innsikt på området sammen med lavere smittetall medførte at Norge åpnet mer opp igjen gjennom året. Valdres har et rikt og variert kulturliv med ulike arrangementer og festivaler. Usikkerheten for spesielt festivalbransjen rådde for fullt gjennom året, og flere festivaler ble avlyst eller betydelig nedskalert gjennom året. Norges Bank holdt lenge renten uendret på null, før de kom med første rentehevingen i september og en ny renteheving i desember til en styringsrente på 0,50 %. Bakgrunnen for rentehevingene var med bakgrunn i gjenåpningen av samfunnet som ga en markert oppgang i norsk økonomi, samt at aktiviteten var høyere enn før koronapandemien. Arbeidsledigheten falt gjennom året, og kapasitetsutnyttningen lå opp et normalt nivå. Smittespredningen har økt etter sommeren, men høy vaksinasjonsgrad begrenset behovet for smitteverntiltak.

Innlandet har hatt lavere arbeidsledighet enn snittet av landet, og Valdres som region har hatt lavere arbeidsledighet enn Innlandet gjennom pandemien.

Valdres som en reiselivs- og hyttedestinasjon har gjennom året hatt mange tilreisende turister, og ikke minst har deltidsinnbyggerne medført at varehandelen har hatt god trafikk gjennom året.

Det ble ved starten av pandemien utarbeidet egen beredskapsplan med blant annet vurdering av smitterisiko, som gjennom året har blitt oppdatert.

Til tross for en noe spesiell situasjon, har det vært et lavt volum med avdragsfrihet innen både privat- og bedriftsengasjementene.

Videre har antall søknader på statsgaranterte lån vært lavt også i 2021. Summen av dette viser at Valdres til tross for Covid-19, har stått situasjonen godt av, selv om noen er blitt hardere rammet enn andre.

Aktivitet i Valdres

Aktiviteten i Valdres med tanke på turisme og deltidsinnbyggere har vært høy gjennom 2021 til tross for pandemien. Med fortsatt usikkerhet og uforutsigbarhet knyttet til muterte versjoner av korona-viruset var det mange som valgte Norges-ferie. Dette var tydelig i Valdres, og det var gledelig å se yrende liv i både bygatene og til fjells.

Fritidsmarkedet har gjennom 2021 vært sterkt, og det ble solgt mange fritidseiendommer og fritidstomter gjennom året. Dette sikrer fortsatt god næringsaktivitet med tilhørende arbeidsplasser i årene som kommer. Et sterkt fritidsmarked innebærer også økt bokvalitet for fastboende.

Valdres fortsetter med dette og befestet sin posisjon som en ettertraktet reiselivsdestinasjon. Det finnes nå anslagsvis 20.000 fritidsboliger i Valdres, og det gir omtrent 3 millioner gjestedøgn. Om man ser til ringvirkningsanalyse som er gjennomført i Hallingdal, vil det tilsa at de tilreisende legger igjen opp mot 2 milliard kroner i vår region.

Samtidig er det store antallet hytter i regionen med på å skape et betydelig ettermarked for mange bransjer i årene fremover.

2021 ble nok et år der festivalene i Valdres enten ble avlyst eller i stor grad nedskalert. Banken har likevel, gitt den spesielle situasjonen, støttet opp om de arrangementer man har vært samarbeidspartner til og som har ønsket å gjennomføre en form for arrangement. Banken er stolt samarbeidspartner med blant andre Vinjerock og Valdresrittet, som begge måtte avlyse i år på grunn av covid-19. Vinjerock gjennomførte et annerledes og sterkt nedskalert arrangement med fokus på lokalmat. Det er gledelig å se at Valdres sin særstilling med tanke på natur- og kulturopplevelser likevel har trukket mange til Valdres gjennom året.

Historien fra 2020 med at mange nordmenn tilbrakt mesteparten av året i eget land og fikk opp øynene og smakssansene har vært positivt med tanke på salg av lokale landbruksprodukter. Landbruket har i alle år stått sterkt i Valdres, og er en viktig aktør med tanke på både sysselsetting, kortreist mat og kulturlandskapet. Et yrende stølsliv er viktig for kulturlandskapet vårt, og ikke minst for merkevaren Valdres. Støling er dermed viktig for både dyr, mennesker og merkevaren vår, Valdres. Et annet område som gjennom året har fått økt fokus er matsikkerhet, og som trolig vil slå positivt ut for landbruksnæringen i årene fremover.

God jobbing gjennom mange år for å sørge for utbedret E16 gjennom Valdres til det beste for alle, ser man nå konturene av. Flere større utbyggingsprosjekter skaper lokale oppdrag med tilhørende store positive ringvirkninger. Aktiviteten forventer å holde seg gode fremover på området.

Trafikksikre veier gjennom Valdres er til stor glede for innbyggerne, og styrker Valdres ytterligere som reiselivsdestinasjon.

Til tross for pandemien har aktivitet i Valdres vært god gjennom året, og det hersker en god porsjon fremtidsoptimisme.

Foto: 1 års jubileum for avdelingskontor Bagn

Forvaltning

Valdres Sparebank hadde en god underliggende drift, men resultatet i 2021 er preget av kostnader knyttet til konvertering av kjernebankleverandør og lave renter. Det er først og fremst bankens styrking av vekst på utlån og innskudd, økte provisjonsinntekter og utbytte på investeringer i Eika Alliansen, kombinert med fokus på kostnadsstyring og lav netto inngang på tap, som bidrar til at resultatet er bedre enn budsjettet. Styret er med dette svært tilfreds med utbyttet på investeringene som er gjort i Eika-gruppen AS. Den underliggende bankdriften er god, til tross for vedvarende hard konkurransesituasjon. I dette markedet har vi oppnådd en

12 måneders vekst i utlån på 6,16 %. Brutto utlånsvekst inkl. Eika Boligkreditt AS endte på 4,25 %. Bankens driftsresultat før tap og nedskrivninger for 2021 utgjør 20,0 mill. kroner. Resultat for regnskapsåret etter skatt utgjør 14,7 mill. kroner.

Valdres Sparebank har kun kjernekapital, og egenkapitalen styrkes ved resultatet. Egenkapitalandelen har hatt en liten nedgang i inneværende år, men ligger over myndighetenes innførte kapitalkrav.

Innskuddene har i 2021 økt med totalt 248,3 millioner kroner, eller 10,86 %, til totalt 2.535,9 millioner kroner. Innskuddsdekningen for vår bank er svært høy: den utgjorde 118,36 % ved utgangen av året.

Bankens forvaltningskapital økte med 10,5 % til 2.885,1 millioner kroner i 2021. Inklusiv Eika Boligkreditt utgjør aktivitetsskapitalen 3.001,0 millioner kroner.

Bankens rentenetto målt i forhold til gjennomsnittlig forvaltet kapital, har økt fra 1,27 % i 2020 til 1,32 % i 2021. Målt i kroner utgjør bankens rentenetto 36,3 mill. kroner i 2021 mot 30,1 mill. kroner i 2020.

Forsikring

Salg av skadeforsikring og personforsikring i Eika er en viktig inntektskilde for vår bank. Samlet årlig premieinnbetaling for skadeforsikring fra våre kunder til selskapet, var ved årsslutt 41,8 millioner kroner, noe som er en oppgang fra 2020. Årlig premieinnbetaling for personforsikring utgjør 5,6 millioner kroner ved årsslutt, noe som er en oppgang fra 2020.

Samlet provisjonsinntekter fra forsikringsområdet utgjør 0,23 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Forsikringen dekker krav fremsatt hvor som helst i verden.

Styret

Styret har hatt 8 fysiske styremøter, tre møter via Team og et digitalt styremøte. Det er behandlet totalt 260 saker gjennom året. Det samlede styret fungerer som bankens Revisjons- og Risikoutvalg.

Det er tegnet egen styre- og ledelsesansvarsforsikring som dekker enhver fysisk person, som er tidligere, nåværende eller fremtidig medlem av styret eller ledelsen. Forsikringen omfatter: erstatningsansvar for formueskade som følge av krav fremsatt første gang mot sikrede i forsikringsperioden, som følge av en påstått ansvarsbetingende handling eller unnlatelse i sikredes egenskap av medlem av styret og/eller ledelsen, samt for ansatt som kan på dra seg et selvstendig ledelsesansvar eller medvirkningsansvar.

Renteendring

I takt med endring av styringsrenten er det foretatt renteendringer i løpet av 2021.

Virksomhet

2021 var det 161. regnskapsåret som Valdres Sparebank hadde bankdrift med utgangspunkt i Valdres.

Det er betalt renter til andre kredittinstitusjoner på 532 tusen kroner. For 2020 var tilsvarende kostnad kr 1.406 tusen kroner.

Totalt er det innbetalt kr 257 tusen kroner i rente fra andre kredittinstitusjoner, mot 594 tusen kroner i 2020.

Som følge av betydelig innskuddsvekst og lave utlånsrenter gjennom året, har dette medført press på bankens rentenetto. Økte styringsrenter fremover vil bidra til en gradvis bedring på området, og man fikk en gradvis bedring gjennom Q4 2021.

Gebyr og provisjonsinntekter har gått ned fra 0,57 % til 0,52 %, målt mot gjennomsnittlig forvaltningskapital. Driftsutgiftene målt mot gjennomsnittlig forvaltningskapital er redusert fra 1,44 % til 1,27 %.

Resultatet av ordinær drift før skatt er kr 18,6 millioner kroner, som utgjør 0,67 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital, samme tall var 0,48 % i 2020.

Resultat for regnskapsåret er 14,7 millioner kroner, mot kr 9,1 millioner kroner i 2020.

Etter styrets vurdering, er den økonomiske situasjonen og utviklingen for banken god, og underliggende driften anses som god. Vedvarende press på bankens rentenetto krever god kostnadskontroll fremover, samt fortsatt god utlånsvekst.

Styret stadfester at forutsetningene for fortsatt drift er til stede.

Finansiell risiko

Følgende hovedtyper for finansiell risiko er vurdert:

- **Markedsrisiko**
 - renterisiko
 - valutarisiko
 - aksjekursrisiko
- **Likviditetsrisiko**
- **Kredittrisiko**

Markedsrisiko

Renterisiko

Risikoen for at endringer i rentenivået kan påvirke bankens lønnsomhet i ugunstig retning er knyttet til utlån, innskudd og verdipapirer. I begrepet inngår også kursrisiko/rentefølsomhet, dvs. endring i en obligasjons verdi ved endring av markedsrenten. Det vanlige er å beskrive renterisiko som hvor stort beløp man taper, gitt at renten går ned eller opp med en %.

Banken har inngått avtale med Eika Kapitalforvaltning om forvaltning av banken sin verdipapirportefølje. Ved årsskiftet 2021–2022 hadde banken ingen fastrenteobligasjoner.

Bankens samlede renterisiko vurderes som lav.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for at bankens beholdning av og forpliktelser i andre valutaer skal medføre tap, som følge av endringer i valutakurser. Banken har ingen valutaeksponering utenom en mindre beholdning i utenlandsk valuta, samt til dataleverandør i Danmark. Ettersom bankens egen valutabeholdning er svært liten, har banken en ubetydelig valutarisiko på kontantene.

Banken sine datatjenester fra SDC faktureres i danske kroner, dette medfører at banken har en risiko ved endringer i valutamarkedet. Selv om man opplevde valutasvingninger mot DKK gjennom 2021, var det mindre

utslag enn hva man opplevde i 2020, hvor den norske kronen svekket seg kraftig mot de fleste valutaer i mars. Snittkursen endte ned ca 2,6 % i 2021.

Aksjekursrisiko

Bankens beholdning av aksjer, grunnfondsbevis og enkelte obligasjoner kan utsettes for kurssvingninger som gir verdifall, og som etter loven skal bokføres minst ved hvert kvartalsregnskap. Styret har vedtatt grenser for eksponering pr. selskap, samlet eksponering og hvilke typer selskap det kan eksponeres i. Oppfølging av dette rapporteres til styret hvert kvartal. Aksjekursrisikoen er begrenset ved at banken ikke skal ha handelsportefølje med aksjer i annet enn aksjefond eller kombinasjonsfond. Rammen er satt til 3 mill.

Beholdningen av anleggsaksjer er plassert i utbyttefond og andre langsiktige plasseringer i selskap det er naturlig å være medeier i. Verdien av våre aksjer inklusiv aksjene i Eika Gruppen og Eika Boligkreditt, er vurdert ut fra antatt markedsverdi pr 31.12.

Bankens kursrisiko anses som moderat.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for å ikke kunne gjøre opp løpende forpliktelser ved forfall. Erfaringsmessig er dette den nest største risiko innenfor bankdrift. De fleste "konkurser" i bank er (trusler om) likviditetskonkurser, som igjen som regel bunner i betydelige tap innenfor kredittområdet, med påfølgende økt pris og dårlig tilgang på innskudd og likviditet.

Bankens utlånsportefølje har stort sett lang restløpetid, mens det meste av innskuddene enten ikke har eller har svært kort oppsigelsestid. Dette innebærer i seg selv en likviditetsrisiko. Innskuddene er fordelt på mange innskyttere, banken er solid og driften går med overskudd. Styret anser det derfor som lite sannsynlig at store mengder kundeinnskudd skal forsvinne raskt ut, og ser kundeinnskudd som langsiktig finansiering.

Når en banks finansierungsgrad (forholdet mellom innskudd og utlån) går under 100 %, kan banken få behov for å ta opp ulike lån i pengemarkedet. Dette øker likviditetsrisikoen til en viss grad.

Bankens innskuddsdekning (forholdet mellom innskudd og utlån) skal være høyere enn 85 %, og styret skal gjøre en ny vurdering hvis innskuddsdekningen faller under 90 %. Det er liten risiko for at banken ikke skal kunne ha likviditet til å innfri sine forpliktelser ved forfall. Innskuddsdekningen var ved nyttår på hele 118,36 %.

Manglede likviditet vil bli dekket opp ved innlån fra andre kredittinstitusjoner, samt ved å benytte Eika Boligkreditt AS. Banken har ved utgangen av 2021 to lånopptak i KFS. Et på 20 millioner kroner fra tredje kvartal 2019, med forfall i februar 2023. Det andre ble tatt opp første kvartal 2020 på 15 millioner kroner, med forfall i april 2024. Låneopptakene ble den gang gjennomført for å opprettholde utlånsveksten uten å svekke likviditeten.

Det er etablert trekkrett for 92 millioner kroner i DNB. Trekkrettigheten har vært benyttet ved noen få anledninger gjennom 2021. Høyeste trekkbeløp utgjorde 20,0 millioner kroner.

Liquidity Coverage Ratio (LCR) er et nøkkeltall på bankens netto likviditetsstrøm de nærmeste 30 dager ved en stressituasjon. Regulatorisk minstekrav pr 31.12.21 er 100. Banken har en LCR indikator på 295 ved utgangen av 2021, mens den ved utgangen av 2020 var på 201.

Styret ønsker å ta lav risiko, og har fastsatt egne retningslinjer for handel med finansielle instrument.

Banken likviditetsrisikoen vurderes som lav.

Kredittrisiko

Styret fører en moderat risikoprofil. Alle kunder er risikoklassifisert. Utlån skjer fortrinnsvis til kjente kunder i bankens geografiske primærmarked, eller til kunder som flytter ut av kommunen. Det er satt opp regelverk med rammer for kredittgivning.

Lån til næringslivskunder utgjør 21,59 % av totale utlån, av dette utgjør primærnæringen 24,20 %. Historisk har det vært lite tap i knyttet opp mot primærnæringen.

Det er lav konsentrasjon av kredittrisiko da banken ikke har store engasjement, og da disse ble redusert fra 2 til 0 ved utgangen av 2021. Store engasjement skal pr definisjon utgjøre mer enn 10 % av bankens netto ansvarlige kapital.

Det er foretatt vurderinger, og man har vurdert risikoen for tap på utlån, og har kommet fram til at det for enkelte lån er en viss risiko. Dette er det tatt hensyn til i regnskapet ved at det er avsatt totalt kr 4 686 000 i individuelle nedskrivninger (steg 3) og nedskrivning i steg 1 og 2 utgjør til sammen kr 4 421 000. i 2020 foretok man, som følge av covid-19, tilleggsnedskrivning i steg 1 og 2 med til sammen kr 2 000 000. Disse er opprettholdt grunnet usikkerheten med nye nedstenginger som kom i Q4 2021. Banken har konstaterte tap i 2021, hvor det er bokført tap med kr 1 364 000. Resultatførte tap i prosent av brutto utlån blir derfor 0,06 %. Med bakgrunn i bokførte tap de siste fire år, er det forventet at årlig tapsprosent vil ligge mellom 0,1 og 0,2 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital de neste tre årene.

Garantiansvar består mest av kontraktsgarantier og betalingsgarantier der risikoen historisk sett har vært minimal.

Risikostyring er etablert gjennom interne kontrollrutiner, hvor avvik fra gitte instruksjoner rapporteres med faste intervaller.

Disponering av overskuddet

Styret i Valdres Sparebank er tilfreds med resultatet for 2021.

Driftsresultatet er noe bedre enn budsjettet. Resultatet sikrer banken et grunnlag for videre drift og vekst. De norske bankene har høye kapitalkrav, og styret understreker derfor hvor viktig det er å oppnå gode resultat, for å styrke soliditeten og holde på selvstendigheten til banken. Styret sitt forslag til disponering av overskudd er:

Resultat for regnskapsåret kr. 14,7 mill.

Avsetning til gaver kr. 0,3 mill.

Sparebankens Fond kr. 14,4 mill.

Egenkapital

Banken sitt ordinære fond er kroner 251,6 millioner etter årets overskudd. Fondet utgjør dermed 8,71 % av forvaltningskapitalen. Egenkapitalavkastningen ble på 5,40 % mot 3,69 % i 2020. Målt etter regler i Basel III, utgjør den banken sin ansvarlige kapital 19,09 %. Bankens kapitaldekning etter konsolidering er 19,71 %.

Myndighetskrav inklusive motsyklisk bufferkrav pr. 31.12.2021 utgjør følgende:

Krav til ansvarlig kapitaldekning: 14,50 %

Krav til kjernekapitaldekning: 12,50 %

Krav til ren kjernekapitaldekning: 11,00 %

Basel komitéens standarder for kapital- og likviditetsstyring ("Basel III") er gjort gjeldende for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak i EØS-området gjennom EUs kapitaldekningsdirektiv ("CRD IV").

Skjerpede krav til ansvarlig kapital

Skillet mellom kjernekapital, som skal ta tap ved løpende drift, og tilleggskapital videreføres, mens tilleggskapitalen skal ta tap "at the point of non viability", dersom myndighetene mener dette er nødvendig for å unngå avvikling. Det stilles også strengere krav til kjernekapitalen generelt og den rene kjernekapitalen spesielt.

Krav om kapitalbuffere

Minstekrav til kapital og bufferkrav er krav til størrelsen på foretakenes ansvarlige kapital, målt i forhold til risikovektet beregningsgrunnlag.

Det norske kapitaldekningsregelverket er utformet i tråd med EUs kapitaldekningsdirektiv (CRR/ CRD IV), og skal sørge for samsvar mellom risikoeksponering og kapitalisering i foretakene.

Alle banker, kredittforetak, finansieringsforetak og holdingforetak i finanskonsern skal til enhver tid ha en ren kjernekapitaldekning på minst 4,5 prosent av foretakets beregningsgrunnlag.

I tillegg til minstekravene til ansvarlig kapital, skal foretakene ha kapitalbuffere bestående av ren kjernekapital. Foretakene skal ha en bevaringsbuffer på 2,5 prosent og en systemrisikobuffer på 3,0 prosent av beregningsgrunnlaget. I tillegg kommer eventuelt krav til motsyklisk kapitalbuffer.

Minstekrav ren kjernekapital	4,5 %
Bevaringsbuffer	2,5 %
Systemrisikobuffer	3,0 %
Motsyklisk buffer	1,0 %

Valdres Sparebank fyller alle disse kravene.

Ansatte

Ved utgangen av året hadde banken 21 fast tilsatte, hvorav to jobber i redusert stilling. I tillegg kommer en ansatte på renhold. Samlet utgjør bankens ansatte 19 årsverk (eks renhold).

Blant de ansatte er det 24 % menn. Ved valg til styrende organer legges det vekt på balanse mellom kvinner og menn, og samlet kompetanse i de ulike styrende organer. Styret består av seks ordinære styremedlemmer, to kvinner og fire menn. Dette inkluderer en ansatte valgt representant i styret. Sykefraværet har gått opp fra 3,92 % til 7,98 %. Banken har avtale med NAV om "et mer inkluderende arbeidsliv", og det foreligger handlingsplan for perioden 2019–2022. Det er et godt arbeidsmiljø i banken, og samarbeidet mellom de tilsatte og ledelsen er god. Likestilling er et fokusområde, og vil også være det fremover.

Foto: Deltakelse ringepanel Plan Internasjonal

Arbeidsmiljø

Valdres Sparebank legger vekt på at organisasjonen skal fremstå som oppdatert og en faglig sterk organisasjon, der aktiv kundeomsorg skal stå i fokus. Gjennom Eika Skolen, FinAut, Spama og Eika Vis skal våre medarbeidere få den oppdatering som kreves for å kunne bli trygge og gode rådgivere for våre kunder. Valdres Sparebank er, og skal være, en attraktiv kompetansearbeidsplass. Det er gledelig å se at det gjenspeiler seg i søkermassene ved stillingsutlysninger.

Valdres Sparebank er medlem av Finansnæringens Arbeidsgiverforening (FA) og følger de inngåtte overenskomster mellom FA og Finansforbundet.

Det har ikke vært noen skader eller ulykker i 2021.

Internkontroll

Styret er av den oppfatning at den interne kontrollen og risikostyringen i 2021 har vært tilfredsstillende, men det er foretatt grep for å styrke området. Banken har egen ansatt innen området compliance og internkontroll, og uavhengigheten i rollen er med det godt ivaretatt.

Samfunnsansvar

Valdres Sparebank skal være seg bevisst det samfunnsansvar det innebærer å være for lokalmiljøet, og i Norge. Banken skal vise ansvarlighet i utøvelsen av all sin virksomhet. Samfunnsansvar deles inn i følgende fire grupper:

- hensynet til menneskerettigheter
- arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold
- det ytre miljø
- bekjempelse av korrupsjon

For Valdres Sparebank, som en liten lokal bank med begrenset virksomhet, er det ikke naturlig å fokusere på punktet som omhandler menneskerettigheter. De øvrige punktene er integrert i bankens forretningsstrategier.

Det er kundene, lokalmiljøet og opplevelser i vår region som skal være i bankens fokus. Kundene skal alltid settes i sentrum gjennom aktiv kundeomsorg. Alle kunder som møter banken, enten det

er via hjemmesiden, telefon, digitale flater eller ved et personlig møte, skal få en opplevelse som minimum matcher eller overstiger de forventninger de har til banken. Det arbeides kontinuerlig med forbedringer på disse områdene, både i banken og hos våre leverandører av elektroniske løsninger.

Valdres Sparebank skal gjennom samarbeid med arrangører, lokalt næringsliv, sponsorat av arrangementer og økonomisk støtte til ulike prosjekter bidra til å skape gode opplevelser og lokalmiljøer i Valdres.

I Valdres Sparebank jobbes det kontinuerlig for å skape rammer for både et interessant og godt arbeidsmiljø for medarbeiderne, gjennom blant annet fokus på kompetanseutvikling og trivselsfremmende tiltak ved arbeidsplassen.

Bankens virksomhet forurensrer ikke det ytre miljøet. Internt er det fokus på elektronisk saksbehandling og på å minimere papirbruken.

Bankens retningslinjer for bekjempelse av korrupsjon er konkretisert i bankens etiske regler og bankens risikopolicydokument. Det er også utarbeidet egne retningslinjer for samfunnsansvar.

Felles for Valdres Sparebanks tiltak innen samfunnsansvarsområdet, er at de skal bidra til å understreke bankens posisjon som en etisk bærekraftig virksomhet, både blant kunder, medarbeidere og samfunnet for øvrig.

Det er styrets vurdering at det i 2021 er oppnådd tilfredsstillende resultater av arbeidet med samfunnsansvar.

Foto: Avdelingskontor Fagernes og Valdres Eiendoms kontor

Strategiplan

Bankens vedtatte strategiplan strekker seg over perioden 2019–2023.

Strategiplanen skal være vårt redskap i driften av banken, og legge føringer for våre strategiske veivalg i de nærmeste årene.

Bærekraft

Valdres Sparebank, sammen med de øvrige lokalbankene og Eika har en viktig rolle å spille for å sikre bærekraft i Norge fremover.

Det er ventet at kravene til risikovurdering, rutiner og rapportering på bærekraftområdet vil skjeperes i årene fremover, blant annet gjennom innføring av EUs taksonomi, sammen med økt vekt på bærekraft i kapitalkravsregelverk og tilsynspraksis.

Gjennom Eika-alliansen får banken mange gode støtteverktøy fremover til å fange opp og implementere nye krav. Det er likevel viktig at Valdres Sparebank er bevisst på hva som kommer og at man har på plass en plan for å forberede egen organisasjon gjennom kompetanseheving og arbeid med klima- og annen ESG-risiko.

Banken har startet jobben med miljøsertifisering, og tar mål om å bli Miljøfyrtårn i 2022.

Transport

Kurs- og møteaktiviteten gjennom 2021 har i hovedsak blitt gjennomført i digitale kanaler som følge av pandemien, og medført liten reisevirksomhet gjennom året. Medarbeiderne oppfordres til å reise kollektivt når det er praktisk mulig. Dette er med på å redusere bankens forbruk av kjørte kilometer og dermed bankens CO2-utslipp. Banken benytter ikke flytransport i forbindelse med vår ordinære møteaktivitet.

Avfallshåndtering

Banken kildesorter sitt avfall, og benytter returordninger på spesialavfall der dette er mulig.

Kunder

Banken og øvrig finansnæring vil spille en viktig rolle i retning av økt bærekraft og bevissthet rundt dette fremover. Gjennom god veiledning, rådgivning og utforming av produkter skal Valdres Sparebank bli en positiv bidragsyter til omstilling mot mer bærekraftig adferd, både hos privat- og bedriftskunder.

Valdres Sparebank tilbyr ulike grønne lån.

Klima- og bærekraftrisiko

Klimaendringer og andre temaer knyttet til bærekraft gir opphav til risiko for banken og bankens kunder. Det er gjennomført workshops innen ESG og banken jobber med å innarbeide spørsmål knyttet til ESG-risiko på kredittsiden. Dette vil bidra til å ytterligere støtte og systematisere bankens arbeid med ESG-risikoen fremover.

Kompetanse

Bankens medarbeidere er nøkkelen til godt bærekraftarbeid og rådgivning fremover. Organisasjonen skal gjennom leveranser fra Eika og Eika skolen, samt internt arbeid øke kunnskapen om bærekraft.

Gavemidler og sponsorater

Valdres Sparebank har ikke utarbeidet egne retningslinjer med tanke på bærekraft gjennom tildeling av gavemidler og sponsorater. Dette er noe som vil vurderes for fremtiden. Det kan eksempelvis være å reservere deler av gavemidlene for grønn omstilling, lokal verdiskaping eller prosjekter som bidrar til sosial utjevning.

Likestilling, mangfold og kunnskapsutvikling

Bærekraft handler også om bankens arbeid med egne ansatte. Valdres Sparebanks arbeid for å sikre likestilling og mangfold, og for å utvikle ansattes kompetanse anses som en del av bærekraftarbeidet. Dette handler om å sikre like muligheter for alle, samt Valdres Sparebanks evne til å spille en relevant rolle i samfunnet blir bedre når sammensetningen av de organene som fattet beslutninger gjenspeiler samfunnet banken er til for.

Både den digitale og regulatoriske utviklingen går raskt i finansbransjen, og med det er det viktig at medarbeidernes mulighet til å oppdatere seg sikres, slik at alle er best mulig rustet til å møte fremtiden. Fra Valdres Sparebank sitt ståsted er dette viktig, også sett fra medarbeidernes side, slik at vi samlet evner å spille en viktig rolle og ivareta vårt samfunnsansvar i fremtiden.

Egen drift og leverandører

God styring i egen drift er viktig for å begrense bankens klimaavtrykk og annen negativ påvirkning. Å bli sertifisert som Miljøfyrtårn vil derfor være et prioritert område for Valdres Sparebank i 2022.

Forvaltning av egne midler

Bærekraftig forvaltning av egne midler er en naturlig del av et helhetlig bærekraftarbeid.

Valdres Sparebank har satt bort forvaltningen av bankens obligasjonsportefølje til Eika Kapitalforvaltning. Eika Kapitalforvaltning AS (EKF) opererer i henhold til norsk lov, men har i tillegg valgt å innrette investeringene etter en rekke internasjonalt anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. Eika Kapitalforvaltnings modellen for bærekraftige investering er beskrevet i detalj i eget ESG-dokument. Målsetningen for ESG-strategien er å redusere risikoen på investeringene, og samtidig gi en bærekraftig, langsiktig avkastning.

Finansiering

Banken benytter Eika Boligkreditt på deler av boligfinansieringen, Eika Boligkreditt har etablert et rammeverk for grønne obligasjoner, og utstedte en grønn OMF i 2021.

Banken tilbyr nå grønne lån i flere kategorier:

- Boliglån
- Billån
- Leasing

IKT

Det foreligger egen IT strategi 2021–2023 for banken og det er videre utarbeidet egen IKT instruks for banken.

Det gjennomføres årlig egen IT revisjon av eksternt part i banken, samt at tilsvarende gjennomføres hos vår kjerneleverandører. Styret behandler gjennomgang på området årlig. I tillegg skal det gjennomføres årlig ROS analyse innen IKT området.

Hovedkontor Slidre

Banken har elleve fast tilsatte ved avdelingen. Arbeid med utlån og skadeforsikringsporteføljen for person- og bedriftsmarkedet i Norge, sammen med administrative og øvrige banktjenester, utgjør mesteparten av arbeidsinnsatsen ved hovedkontoret.

Bankens hovedkontor har besøksadresse Slidrevegen 18, 2966 Slidre.

Avdeling Fagernes

Banken har fem fast tilsatte ved avdelingen. Arbeid med utlån og skadeforsikringsporteføljen for person- og bedriftsmarkedet i Norge, sammen med jevnt økende etterspørsel etter våre øvrige banktjenester, utgjør mesteparten av arbeidsinnsatsen ved avdelingen.

Bankens avdelingskontor har besøksadresse Jernbanevegen 16, 2900 Fagernes.

Avdeling Vang

Banken har seks fast tilsatte ved avdelingen. Arbeid med utlån og skadeforsikringsporteføljen for person- og bedriftsmarkedet i Norge, med tillegg av øvrige banktjenester, utgjør mesteparten av arbeidsinnsatsen ved avdelingen.

Bankens avdelingskontor har besøksadresse Tyinvegen 5171, 2975 Vang i Valdres.

Avdeling Bagn

Banken har siden sommeren 2020 hatt avdelingskontor på Bagn, som er oppe to dager i uken. Kontoret betjenes av to nye bredderådgivere, disse to har sine øvrige arbeidsdager ved Fagernes-kontoret. Arbeid med utlån og skadeforsikringsporteføljen for person- og bedriftsmarkedet i Norge, med tillegg av øvrige banktjenester, utgjør mesteparten av arbeidsinnsatsen ved avdelingen. Bankens avdelingskontor har besøksadresse Storebruvegen 3, 2930 Bagn

Valdres Eiendoms kontor AS

Banken eier 66,6 % av aksjene i Valdres Eiendoms kontor AS. Etnedal Sparebank eier de resterende 33,4 %. Kontoret hadde ved årsskiftet seks ansatte, hvorav fire er eiendomsmeglere; totalt 4,7 årsverk. I tillegg kommer visningsassistenter og fotograf.

Kontoret kapret flere gjeve priser for 2021, hvor de blant annet ble årets kontor på kvalitet i Aktiv-kjeden. I tillegg tok de to eiendomsmeglerfullmektige henholdsvis 1. og 2. plassen som årets eiendomsmeglerfullmektige i kjeden

Valdres Eiendoms kontor AS har kontor på Fagernes. Eiendomskontoret er det eldste i Valdres, med over 40 år i markedet! Eiendomskontoret er blant de største i Valdres. Selskapet er tilknyttet Aktiv Eiendomsmegling, en landsdekkende meglerkjede, der mange kontorer eies eller samarbeider med de lokale alliansebankene i Eika.

Eika Alliansen

Valdres Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av flere enn 50 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 400 milliarder kroner og om lag 2500 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet. Med 171 bankkontorer i 114 kommuner er alliansen til stede med rådgivere nært kundene. Dette er ikke minst viktig for næringslivets verdiskaping og arbeidsplassene i mange norske lokalsamfunn.

Lokalbankene som styrker lokalsamfunnet

Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i mange norske lokalsamfunn med sin fysiske tilstedeværelse i lokalsamfunnene der kundene bor, med rådgivere som har et personlig engasjement for den enkelte personkunden og det lokale næringslivet. Sammen med den smarte løsninger og den digitale hverdagsbanken gir dette kundene unike kundeopplevelser. Det er den samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppens kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser. Leveransene inkluderer en komplett plattform for bank-infrastruktur inkludert IT og betalingstjenester.

Gjennom året har Eika Gruppen bistått bankene i alliansen med effektive og trygge IT-løsninger og –infrastruktur både til bankene og kundene. Løsningene har vist seg å være robuste og være effektive samhandlingsverktøy som har sikret tilnærmet normal drift, også i perioder med mange medarbeidere på hjemmekontor. I tillegg har Eika bistått bankene på en lang rekke områder, knyttet til bankenes håndtering av de ulike støttetiltakene iverksatt av myndighetene gjennom de seneste to årene.

Produktselskapene i Eika Gruppen – Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling – leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon med kundene.

Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika Vis, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I tillegg leverer Eika Gruppen tjenester innen kommunikasjon, marked og merkevare, bærekraft og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes interesser også på disse områdene.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er lokalbankenes boligkredittforetak, direkte eid av 62 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditts hovedformål er å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har tillatelse til å finansiere sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på langsiktig og svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på ca. 120 milliarder kroner (pr. Q3 2021) og er følgelig en viktig bidragsyter til at lokalbankene oppnår redusert finansieringsrisiko og kan opprettholde konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Utsikter for kommende år

Styret forventer et resultat for regnskapsåret 2022 som vil ligge over nivået for det som ble resultatet for 2021. Bakgrunnen for dette er en fortsatt god kundetilstrømming med tilhørende utlånsvekst. Samtidig som samfunnet er åpnet igjen og det forventes at spareratene vil synke noe fremover. Dette vil bidra til styrket rentenetto for banken.

Det forventes lavere tap på kredittengasjementer gjennom 2022.

For å opprettholde en tilfredsstillende inntjening i fremtiden, må det i tillegg jobbes målrettet med økt salg gjennom god rådgiving for bankens øvrige produkter

Videre skal Valdres Sparebank fortsette å jobbe målrettet mot små og mellomstore bedrifter i Valdres, noe som har gitt mange nye bedriftskunder.

Konkurransen om lånekundene vil forventes fortsatt som tøff ettersom de norske bankene har nådd god kapitaldekning. Tilgjengelighet og lokal tilstedeværelse har gjennom året gitt oss en stadig sterkere markedsposisjon i vårt marked.

Banksektoren er sterkt regulert, men vil fremover få ytterligere nye regulatoriske endringer å forholde seg til. Dette er krevende for de fleste bankene, og en fortsatt alliansetilknytning i Eika Gruppen blir derfor sett på som svært viktig.

For å imøtekomme de økte regulatoriske kravene på en god måte, er Valdres Sparebanken avhengig av god resultatutvikling fremover, og må jobbe aktivt med effektivisering og gevinstrealisering på leveranser fra Eika Gruppen.

Fortsatt god kundevekst er en viktig faktor for å få ned K/I, samt at veksten innen utlån må skje uten at bankens risiko øker.

På linje med tidligere år, har Valdres Sparebank gjennom 2021 hatt en balansert og god vekst uten at risikoen i porteføljen har økt vesentlig. Dette er en trend som det er viktig å opprettholde gjennom 2022.

Bankens strategiplan gjelder for perioden 2019 – 2023, og skal posisjonere oss godt i markedet ut fra de endringene man ser kommer i bransjen. Dette være seg en økende andel av både regulering, digitalisering og et stadig mer krevende makrobilde.

Gjennom deltakelse i Eika Alliansen oppnår Valdres Sparebank stordriftsfordeler innen IT-leveranser, teknologi og innkjøp. Dette gjør at vi har stordriftsfordeler gjennom alliansen, kombinert med smådriftsfordelene som sparebank.

Banken dekker gjennom alliansesamarbeidet våre kunders fremtidige behov innen sparing, kreditt, forsikring, betalingsformidling og tilknyttede tjenester overfor både privatmarkedet, jordbruket og små og mellomstore bedrifter. Valdres Sparebank sitt hovedmarked er Valdres.

Takk

Styret vil rette en spesiell takk til bankens medarbeidere for en solid innsats og et godt samarbeid i nok et spesielt år preget av både generell usikkerhet knyttet til markedet og endringer som følge av Covid-19.

Videre vil styret rette en stor takk til bankens kunder og samarbeidspartnere for deres lojalitet og oppslutning om Valdres Sparebank gjennom 2021.

Styret erklærer etter beste overbevisning at regnskapet for 2021 er utarbeidet i samsvar med IFRS og gjeldende årsregnskapsforskrift, og at opplysningene som er gitt, gir et rettviseende bilde av foretakets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer for banken.

Styret bekrefter videre at forutsetningene for fortsatt drift er til stede, og at dette er lagt til grunn ved utarbeidelse av årsregnskapet.

Styret ser frem til å videreføre det gode samspillet, både internt og eksternt, og ser frem til å jobbe aktivt med å videreutvikle banken i et samspill med ledelse, medarbeidere, kunder og Valdres-samfunnet.

Styret i Valdres Sparebank – Slidre 08.03.2022

Normann Helle

Styrets leder

Steinar Trøen

Nestleder

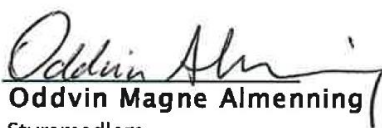
Heidi Arnesen

Styremedlem

Marit Øvstebo

Styremedlem

Oddvin Magne Almenning

Styremedlem

Arne Hodne

Ansattevalgt styremedlem

Arntfinn Helge Kvam

Adm. Banksjef

Resultatregnskap

Ordinært resultat - Tall i tusen kroner	Noter	Morbank		Konsern	
		2021	2020	2021	2020
Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost		51.781	52.097	51.772	52.087
Renteinntekter fra øvrige eiendeler		2.666	2.162	2.666	2.162
Rentekostnader og lignende kostnader		18.113	24.119	18.049	24.138
Netto renteinntekter	Note 18	36.335	30.140	36.390	30.111
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		14.526	13.541	14.526	13.541
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		1.830	1.870	1.830	1.870
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		5.075	5.693	5.075	5.693
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		773	1.038	773	1.038
Andre driftsinntekter		156	146	11.518	10.644
Netto andre driftsinntekter	Note 19	18.699	18.547	30.061	29.045
Lønn og andre personalkostnader	Note 20	15.121	14.637	21.180	20.469
Andre driftskostnader	Note 21	17.775	18.474	22.875	23.870
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler	Note 29	2.170	1.181	2.256	1.251
Sum driftskostnader før kredittap		35.066	34.292	46.311	45.590
Resultat før tap		19.968	14.395	20.140	13.566
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	Note 11	1.364	3.118	1.364	3.118
Resultat før skatt		18.604	11.278	18.776	10.449
Skattekostnad	Note 22	3.856	2.208	3.856	2.208
Resultat av ordinær drift etter skatt		14.748	9.070	14.920	8.241
<i>Andre inntekter og kostnader - Tall i tusen kroner</i>					
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Note 27	2.781	3.457	2.781	3.457
Sum poster som ikke vil bli klassifisert over resultatet		2.781	3.457	2.781	3.457
Sum andre inntekter og kostnader		2.781	3.457	2.781	3.457
Totalresultat		17.529	12.526	17.701	11.698
Majoriteten sin andel av resultatet i perioden etter skatt		14.748	9.070	14.863	8.518
Minoriteten sin andel av resultatet i perioden etter skatt		-	-	57	-277
<i>Totalresultat</i>					
Majoriteten sin andel av totalresultatet i perioden		17.529	12.526	17.644	11.975
Minoriteten sin andel av totalresultatet i perioden		-	-	57	-277

Balanse

Balanse - Eiendeler

Tall i tusen kroner	Noter	Morbank		Konsem	
		2021	2020	2021	2020
Kontanter og kontantekvivalenter	Note 23-24	5.119	4.647	5.119	4.647
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforet	Note 23-24	295.984	198.623	295.984	198.623
Utlån til og fordringer på kunder	Note 6-13, 23-24	2.133.464	2.010.554	2.133.464	2.010.554
Rentebærende verdipapirer	Note 25	306.496	287.445	306.496	287.445
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	Note 26-27	126.790	95.886	126.795	95.891
Eierinteresser i konsernselskaper	Note 28	1.100	1.300	-	-
Varige driftsmidler	Note 29, 37	12.114	7.272	12.344	7.588
Andre eiendeler	Note 22, 30	4.011	4.285	6.305	5.957
Sum eiendeler		2.885.078	2.610.011	2.886.506	2.610.704

Balanse - Gjeld og egenkapital

Tall i tusen kroner	Noter	2021		2020	
		2021	2020	2021	2020
Innlån fra kredittinstitusjoner	Note 31	46.003	45.887	46.003	45.887
Innskudd og andre innlån fra kunder	Note 32	2.535.926	2.287.596	2.534.362	2.285.765
Annen gjeld	Note 33	9.573	9.070	11.529	11.490
Pensjonsforpliktelser	Note 33	232	465	232	465
Betalbar skatt	Note 22	4.259	1.343	4.259	1.343
Andre avsetninger	Note 10-11, 37	6.608	403	6.608	403
Sum gjeld		2.602.602	2.344.765	2.602.994	2.345.354
Fond for urealiserte gevinster		30.803	28.022	30.803	28.022
Sparebankens fond		251.573	237.124	251.896	236.572
Gavefond		100	100	100	100
Minoritetsandel		-	-	714	656
Sum opptjent egenkapital	Note 4	282.476	265.246	283.512	265.350
Sum egenkapital		282.476	265.246	283.512	265.350
Sum gjeld og egenkapital		2.885.078	2.610.011	2.886.506	2.610.704

Styret i Valdres Sparebank – Slidre 08.03.2022

Normann Helle
 Styrets leder

Steinar Trøen
 Nestleder

Heidi Arnesen
 Styremedlem

Marit Øvstebø
 Styremedlem

Oddvin Magne Almenning
 Styremedlem

Arne Hodne
 Ansattevalgt styremedlem

Arnfinn Helge Kvam
 Adm. Banksjef

Egenkapitaloppstilling

Morbank

Opptjent egenkapital

<i>Tall i tusen kroner</i>	Sparebankens fond	Gavefond	Fond for vurderings- forskjeller	Fond for urealiserte gevinster	Minoritetsandel	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2020	237.124	100	-	28.022	-	265.246
Resultat av ordinær drift etter skatt	14.748	-	-	-	-	14.748
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	-	-	-	2.781	-	2.781
Totalresultat 31.12.2021	14.748	-	-	2.781	-	17.529
Avsatt til gaver	-300	-	-	-	-	-300
Egenkapital 31.12.2021	251.573	100	-	30.803	-	282.476
Egenkapital 31.12.2019	225.324	100	-	-	-	225.424
Overgang til IFRS	2.681	-	-	24.565	-	27.246
Egenkapital 01.01.2020	228.005	100	-	24.565	-	252.670
Resultat av ordinær drift etter skatt	9.070	-	-	-	-	9.070
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	-	-	-	3.457	-	3.457
Totalresultat 31.12.2020	9.070	-	-	3.457	-	12.526
Avsatt til gaver	-300	-	-	-	-	-300
Andre egenkapitaltransaksjoner	349	-	-	-	-	349
Egenkapital 31.12.2020	237.124	100	-	28.022	-	265.246

Konsern

Opptjent egenkapital

<i>Tall i tusen kroner</i>	Sparebankens fond	Gavefond	Fond for vurderings- forskjeller	Fond for urealiserte gevinster	Minoritetsandel	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2020	236.572	100	-	28.022	656	265.350
Resultat av ordinær drift etter skatt	14.863	-	-	-	58	14.921
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	-	-	-	2.781	-	2.781
Totalresultat 31.12.2021	14.863	-	-	2.781	58	17.701
Avsatt til gaver	-300	-	-	-	-	-300
Andre egenkapitaltransaksjoner	761	-	-	-	-	761
Egenkapital 31.12.2021	251.896	100	-	30.803	714	283.512
Egenkapital 31.12.2019	225.324	100	-	-	933	226.357
Overgang til IFRS	2.681	-	-	24.565	-	27.246
Egenkapital 01.01.2020	228.005	100	-	24.565	933	253.603
Resultat av ordinær drift etter skatt	8.518	-	-	-	-277	8.241
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	-	-	-	3.457	-	3.457
Totalresultat 31.12.2020	8.518	-	-	3.457	-277	11.698
Avsatt til gaver	-300	-	-	-	-	-300
Andre egenkapitaltransaksjoner	349	-	-	-	-	349
Egenkapital 31.12.2020	236.572	100	-	28.022	656	265.350

Kontantstrømoppstilling

Tall i tusen kroner	Morbank		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
Netto utbetaling av lån til kunder	-124.216	-232.274	-124.216	-232.274
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	51.524	51.503	51.524	51.503
Vederlag og oppdragsinntekter	-	-	11.362	10.498
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	248.330	582.392	248.276	582.392
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-17.581	-22.714	-17.581	-22.714
Oppdragsutbetalinger	-	-	-2.339	-2.613
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	116	-30.442	116	-30.442
Innskudd kredittinstitusjoner	-	148	-	158
Renter på utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-275	-	-275	-
Kjøp og salg av sertifikat og obligasjoner	-19.051	-169.161	-19.051	-169.161
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	2.666	2.162	2.666	2.162
Netto provisjonsinnbetalinger	12.695	11.671	12.695	11.671
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	-30.648	-28.305	-30.648	-28.305
Utbetalinger til drift	-31.403	-30.627	-40.638	-37.952
Betalt skatt	-1.344	-5.430	-1.344	-5.430
Utbetalte gaver	-300	-300	-300	-300
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	90.514	128.625	90.248	129.196
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Netto investeringer i varige driftsmidler	-839	-5.223	-839	-5.275
Netto langsiktig investering i verdipapirer	3.498	-162	3.498	-162
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	5.075	5.693	5.075	5.693
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	7.734	308	7.734	256
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				
Innbetaling ved lån fra kredittinstitusjoner	-	15.000	-	15.000
Utbetaling ved forfall lån fra kredittinstitusjoner	-	-45.000	-	-45.000
Renteutbetalinger på lån fra kredittinstitusjoner	-	-960	-	-960
Andre betalinger ved lån fra kredittinstitusjoner	900	-	900	-
Leiebetalinger på balanseførte leieforpliktelser	-265	-	-265	-
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	635	-30.960	635	-30.960
A + B + C Netto endring likvider i perioden	98.883	97.974	98.617	98.492
Likviditetsbeholdning 1.1	201.320	103.346	203.151	104.659
Likviditetsbeholdning 31.12	300.203	201.320	301.767	203.151
Kontanter og kontantekvivalenter i konsernet 31.12	-	-	-1.564	-1.831
Netto likviditetsbeholdning 31.12	300.203	201.320	300.203	201.320
Likvidetsbeholdning spesifisert:				
Kontanter og kontantekvivalenter	5.119	4.647	5.119	4.647
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og fordringer på sentralbanker	295.084	196.673	295.084	196.673
Likviditetsbeholdning	300.203	201.320	300.203	201.320

Nøkkeltall

NØKKELTALL - MORBANK

Nøkkeltall er annualisert der ikke annet er spesifisert

	2021	2020
Resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	71,29 %	81,73 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	2,26 %	8,74 %
Egenkapitalavkastning*	5,40 %	3,69 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	26,13 %	28,16 %
Innskuddsmargin hittil i år	-0,17 %	-0,31 %
Utlånsmargin hittil i år	1,98 %	1,98 %
Netto rentemargin hittil i år	1,32 %	1,27 %
Resultat etter skatt i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital	0,54 %	0,38 %
* EK-avkastning etter beregnet skatt - Annualisert		
Innskudd og Utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	21,59 %	20,16 %
Andel lån overført til EBK - kun PM	6,48 %	9,27 %
Innskuddsdekning	118,36 %	113,34 %
Innskuddsvekst (12mnd)	10,86 %	34,15 %
Utlånsvekst (12 mnd)	6,16 %	12,86 %
Utlånsvekst inkl. EBK (12 mnd)	3,48 %	8,90 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	2.745.531	2.369.373
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) inkl. EBK	2.883.098	2.570.289
Nedskrivninger på utlån og mislighold		
Resultatførte tap i % av gjennomsnittlig brutto utlån	0,07 %	0,67 %
Tapsavsetninger i % av brutto utlån	0,43 %	0,38 %
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	19,09 %	18,92 %
Kjernekapitaldekning	19,09 %	18,92 %
Kapitaldekning	19,09 %	18,92 %
Uvektet kjernekapitalandel	8,59 %	8,68 %
LCR	295	201
NSFR	150	147

Noter

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER

GENERELL INFORMASJON

Banken tilbyr banktjenester for person- og bedriftsmarkedet i Norge. Bankens hovedkontor har besøksadresse Slidrevegen 18, 2966 Slidre.

Regnskapet for 2021 ble godkjent av styret 08.03.2022.

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak («årsregnskapsforskriften»). Banken har valgt å utarbeide regnskapet etter årsregnskapsforskriften § 1–4, 1. ledd b) for konsernregnskapet og 2. ledd b) for selskapsregnskapet, hvilket innebærer at regnskapet utarbeides i samsvar med IFRS med mindre annet følger av forskriften.

I henhold til årsregnskapsforskriften har selskapet valgt å regnskapsføre utbytte og konsernbidrag fra datterselskap i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.

Tall i noter er angitt for konsern hvis ikke annet er presisert i den enkelte note når tall for morbank og konsern er sammenfallende eller uvesentlig forskjellige.

ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

IFRS 16 Leieavtaler ble implementert fra 1.1.2021 og erstattet IAS 17 Leieavtaler. Standarden angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om leieavtaler. IFRS 16 fjerner skillet som var mellom operasjonelle og finansielle leieavtaler i IAS 17, og innfører en felles regnskapsmodell for leieavtaler. Leieavtaler skal innregnes i balansen til leietaker med en bruksrett og tilhørende leieforpliktelse på tidspunkt for ikrafttredelse. Leieforpliktelsen måles som nåverdien av fremtidige leiebetalinger i avtaleperioden neddiskontert med implisitt rente i leiekontrakten eller leietakers marginale lånerente. Opsjoner i leieavtalen skal hensyntas i beregningen av nåverdien av forpliktelsen dersom det er sannsynlig at de vil bli benyttet. Leiebetalinger som under IAS 17 inngikk i driftskostnader er erstattet med renter på leieforpliktelsen og avskrivninger på bruksretten. Den totale kostnaden blir høyere de første årene av en leiekontrakt (renteelementet er da høyere) og lavere i senere år. Rentekostnader beregnes ved å bruke neddiskonteringsrenten på leieforpliktelsen.

IFRS 16 inneholder en valgmulighet til å unnlate å innregne bruksretten og tilhørende leieforpliktelse for leieavtaler dersom leieavtalen er kortsiktig (kortere enn 12 måneder) eller leie av eiendelen har lav verdi (lavere enn 5 000 USD). Banken vil benytte seg av dette fritaket. Banken har valgt å anvende modifisert retrospektiv metode som innebærer at sammenligningstall ikke omarbeides. Ved implementering 1.1.2021 balanseførte banken en leieforpliktelse på 5,8 millioner kroner, «rett til bruk» eiendel er satt lik leieforpliktelsen. Implementeringen har med det ingen effekt på egenkapitalen.

Se note 37 for overgangsopplysninger og andre noteopplysninger knyttet til leieavtaler.

STANDARDE, ENDRINGER OG FORTOLKNINGER TIL EKSISTERENDE STANDARDE SOM IKKE ER TRÅDT I KRAFT OG HVOR FORETAKET IKKE HAR VALGT TIDLIG ANVENDELSE

Det er ingen nye IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger som ikke er tredd i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning bankens regnskap.

SAMMENDRAG AV VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt.

KONSOLIDERINGSPRINSIPPER

Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet.

Konsernregnskapet omfatter sparebanken og datterselskap hvor banken alene eller sammen med andre eier mer enn 50 % og/eller har bestemmende innflytelse.

Konserninterne saldoer og eventuelle urealiserte gevinster og tap eller inntekter og kostnader knyttet til konserninterne transaksjoner, elimineres ved utarbeidelsen av konsernregnskapet.

Datterselskap blir konsolidert fra den dager kontroll oppstår, og blir dekonsolidert når kontroll opphører.

SEGMENTINFORMASJON

Driftssegmenter blir ikke rapportert.

INNTEKTSFØRING

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost og for fordringer som vurderes til virkelig verdi i balansen og amortisert kost i resultatet med forskjellen i endring i virkelig verdi og resultatføring etter amortisert kost presentert over andre inntekter og kostnader. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på engasjementer som er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på nedskrevet verdi. Renteinntekter på engasjementer som ikke er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost (amortisert kost før avsetning for forventede tap).

Den effektive renten er den renten som får nåverdien av fremtidige kontantstrømmer innenfor lånets forventede løpetid til å bli lik bokført verdi av lånet ved første gangs balanseføring. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes på linjen for netto renteinntekter.

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester.

Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

FINANSIELLE INSTRUMENTER – INNREGNING OG FRAREGNING

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellige fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliknelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres over ordinært resultat.

FINANSIELLE INSTRUMENTER -KLASSIFISERING

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost.

Med tanke på klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler klassifiseres basert på en vurdering av bankens forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt som har belåningsgrad under 75 %, og fritidseiendom under 60 %. Banken har, siden opprettelsen av EBK, overført noen utlån fra egen balanse, men kun unntaksvis og med uvesentlige volum. Banken har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

MÅLING

MÅLING TIL VIRKELIG VERDI

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettingsmetode. Slike verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til virkelig verdi av et annet instrument som praktisk talt er det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

Det gjøres ikke fradrag for transaksjonskostnader ved fastsettelsen av virkelig verdi.

MÅLING TIL AMORTISERT KOST

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene/kostnadene beregnes ved bruk av instrumentets effektive rente. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Hvis forventede tap er inkludert ved beregningen av effektiv rente så inkluderes forventet tap i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

MÅLING AV FINANSIELLE GARANTIER

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og forventet tap beregnet etter reglene for nedskrivning av finansielle eiendeler.

NEDSKRIVNING AV FINANSIELLE EIENDELER

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer overandrer inntekter og kostnader. I tillegg er også lånetilsagn som ikke måles til virkelig verdi over resultatet, finansielle garantikontrakter, kontraktseiendeler og fordringer på leieavtaler omfattet.

Et finansielt instrument som ikke er kreditforringet vil ved førstegangs balanseføring få en avsetning for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap, og klassifiseres i steg 1.

12-måneders forventet tap er nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighold som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen, vurdert som sannsynligheten for mislighold over gjenværende levetid for en eiendel eller gruppe av eiendeler, er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning skal, det gjøres en tapsavsetning tilsvarende nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over hele den forventede levetiden til eiendelen, og eiendelen skal reklassifiseres til steg 2.

For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 beregnes renten basert på brutto balanseført verdi og avsetningen for tap er normalt modellbasert.

Dersom det oppstår en kredittforringelse, skal instrumentet flyttes til steg 3. Renteinntekter innregnes da basert på netto balanseført verdi og tapsavsetningen settes normalt på individuell basis.

For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9.

NEDSKRIVNINGSMODELL I BANKEN

Forventet kredittap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Bankens systemleverandør Skandinavisk Data Center (SDC) har, på vegne av Eika, videreutviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte. Nedskrivningsmodellen er ytterligere beskrevet i note 2.

OVERTAGELSE AV EIENDELER

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

PRESENTASJON AV RESULTATPOSTER KNYTTET TIL FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER TIL VIRKELIG VERDI

Realiserte gevinster/(tap) samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår.

SIKRINGSBOKFØRING

Valdres Sparebank benytter ikke sikringsbokføring.

MOTREGNING

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag.

Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

NEDSKRIVNING AV VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i varige driftsmidler og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader og bruksverdi.

Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

LEIEAVTALER

Innføring av ny IFRS 16 standard medfører at det ikke lenger skal skilles mellom operasjonell og finansiell leasing der inngåtte avtaler overfører bruksretten til en spesifikk eiendel fra utleier til leietaker for en spesifikk periode. For utleier videreføres i all hovedsak regelverket fra IAS 17.

For å fastsette om en kontrakt inneholder en leieavtale er det vurdert om kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel. Standarden har hovedsakelig fått betydning for leieavtaler knyttet til kontorlokaler, som medfører at husleiekostnader ikke lenger regnskapsføres som driftskostnad, men som avskrivning av bruksrett eiendel og rentekostnad på tilhørende leieforpliktelse i resultatregnskapet. Leieavtaler med lav verdi (mindre enn 5 000 USD) og leieavtaler med en leieperiode på 12 måneder eller mindre vil ikke bli balanseført. Leieavtalene som faller inn under disse unntakene innregnes løpende som andre driftskostnader.

Banken har innregnet sine leieforpliktelser til nåverdien av de gjenværende leiebetalingene diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for førstegangsansendelse. Leieperioden er beregnet basert på avtalens varighet tillagt eventuelle opsjonsperioder dersom disse med rimelig sikkerhet vil bli utøvet. Beregning av nåverdi av leieforpliktelse inkluderer elementer som fast leie justert for indeksreguleringer i leiekontraktene. Eventuelle opsjoner i leieavtalen og/eller utgifter forbundet med utkjøpsklausuler før endelig kontraktsutløp er medregnet i leieforpliktelsen dersom det er sannsynlig at opsjon eller klausul vil bli benyttet. Felleskostnader og andre variable leiebetalinger etc. vil ikke bli innregnet i leieforpliktelsen for husleiekontraktene og føres som driftskostnad. Diskonteringsrente for leieavtaler er fastsatt ved å anvende leietakers marginale lånerente, det vil si den rentesats en leietaker i et lignende økonomisk miljø måtte betale for å lånefinansiere, i en tilsvarende periode og med tilsvarende sikkerhet, de midler som er nødvendige for en eiendel av lignende verdi som bruksretteeiendelen. Renten hensyntar både risikofri rente, kredittrisiko og

leiespesifikt påslag, herunder sikkerhet/pant i leieavtalen. Renten vil tilpasses den faktiske leiekontraktens varighet, type eiendel etc.

Ved etterfølgende målinger måles leieforpliktelsen til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Leieforpliktelsen måles på nytt når det skjer en endring i fremtidige leiebetalinger som oppstår som følge av endring i en indeks eller hvis banken endrer vurdering om den vil utøve forlengelses- eller termineringsopsjoner. Når leieforpliktelsen måles på nytt på denne måten, foretas en tilsvarende justering av balanseført verdi av bruksretten, eller blir ført i resultatet dersom den balanseførte verdien av bruksretten er redusert til null.

Ved første gangs innregning i balansen måles bruksretten til anskaffelseskost dvs. leieforpliktelsen (nåverdi av leiebetalingene) pluss forskudsleiepluss og eventuelle direkte anskaffelseskostnader. I etterfølgende perioder måles bruksretten ved anvendelse av en anskaffelsesmodell.

Bruksrettighetene er i balansen presentert som en del av «Varige driftsmidler», mens leieforpliktelsene presenteres som «Andre avsetninger» i balansen. Bruksrettigheter som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld, samt underskudd til fremføring.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Bankens regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner, med unntak av konsernbidrag fra mor- eller søsterselskap som blir resultatført.

PENSJONSFORPLIKTELSER

Pensjonskostnader og – forpliktelser følger IAS 19. Bankens omdannet i 2016 den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskap. Bankens har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i kontantstrømmer fra operasjonelle –, investerings–, og finansieringsaktiviteter etter direkte metode. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som alle inn– og utbetalinger knyttet til utlåns– og innskuddsvirksomheten mot kunder og kredittinstitusjoner, inn– og utbetalinger fra kortsiktige verdipapirer, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra langsiktige verdipapirtransaksjoner, – samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter, fordringer på Norges Bank og kortsiktige fordringer på kredittinstitusjoner.

NOTE 2 – KREDITTRISIKO

DEFINISJON AV MISLIGHOLD

Banken har fra og med 1.1.2021 implementert ny definisjon av mislighold. Denne er utformet i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjon i kapitalkravsforordningen (CRR), samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften. Det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ– og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM– og BM–kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM–kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For BM–kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

Ny definisjon av mislighold innebærer innføring av karenperiode som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenperioden er tre måneder etter friskmelding med unntak av engasjementer med forbearance–markering hvor tilhørende karenperioden er tolv måneder.

EKSPONERING VED MISLIGHOLD (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid.

Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

TAP VED MISLIGHOLD (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- Kunder med sikkerhet i fast eiendom
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD (PD)

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policykoder når kundens risiko ikke kan beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller hendelse. Kunder med policykode overstyres til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.). Totalmodellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en generisk modell, som vektes ulikt basert på tid som kunde og tid siden siste kredittsøk. Totalmodellen består utelukkende av den generiske modellen i de tilfeller hvor kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært kortere enn en forhåndsdefinert tidshorisont. Kun adferdsmodell benyttes dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært lengre enn en gitt tidshorisont. I alle andre tidshorisonter vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette gjelder også for BM-kunder som ikke er gjenpartspliktige.

Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling.

Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Bisnode på alle norske foretak/husholdninger med konkurs/alvorlig betalingsanmerkning som utfallsvariabel.

For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonsforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap.

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18–26 år, 27–42 år, 43–65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Med utgangspunkt i PD 12 mnd, beregnes misligholdssannsynlighet over engasjementets forventede levetid (PD liv) med en migrasjonsbasert framskrivning, samt justeringer for forventninger til fremtiden (omtalt nedenfor). Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO (MIGRERING)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD ini), sammenlignes med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko.

For å fange opp den ulike sensitiviteten for kredittrisiko i de ulike endene av risikoskalaen er det satt minimumsgrenser som må overskrides for at økingen skal være definert som vesentlig. Dersom eiendelen hadde en opprinnelig PD på mindre enn 1 % er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 0,5 % kombinert med en endring i PD liv med en faktor på 2 eller høyere. For engasjementer med opprinnelig PD over 1% er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 2 % eller dersom endring i PD liv har overskredet en faktor på 2. Av migreringsreglene følger det at banken benytter et lavrisikounntak på 0,5 %.

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelser i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har et overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap.

Forventninger til fremtiden er tatt hensyn til gjennom PD-prognoser for henholdsvis PM- og BM-porteføljen i tre scenarier – basis (normal makroøkonomiske situasjon), nedside (vesentlig økonomisk nedgangskonjunktur) og oppside (et scenario i høykonjunktur). PD-prognosene i de enkelte scenariene er utarbeidet gjennom en skjønnsmessig ekspertvurdering ledet av sjefsøkonom i Eika Gruppen. Det benyttes derfor ikke makroøkonomiske parametere direkte i framtidsforventningene, de er like fullt benyttet som grunnlag til vurdering av hvordan de forventes å påvirke fremtidige PD-prognoser. Makroøkonomiske parametere i basis-scenariet baserer seg på IMF sine prognoser fra oktober 2021 med justeringer etter skjønnsmessige vurderinger og generell makroøkonomisk utvikling frem mot utgangen av året 2021. Nedsidescenariet tar utgangspunkt i Finanstillsynets stress-scenario for perioden 2021–2024, med justeringer etter skjønnsmessige vurderinger og generell makroøkonomisk utvikling frem mot utgangen av året 2021. Oppsidescenariet tar utgangspunkt i Eika sine egne fastsatte prognoser hvor eksterne kilder er benyttet som vurderingsgrunnlag.

Scenariene er gitt følgende sannsynlighetsvekting; basis 70 %, nedside 20 % og oppside 10 %. I alle tre scenariene antas økonomien å vende tilbake til et felles snitt mot slutten av en femårs prognoseperiode.

Tabellen viser fastsatte makrofaktorer for forventninger til framtiden for PM-porteføljen. En makrofaktor på 0,90 betyr at den enkelte kunde sin individuelle fastsatte PD forventes å være redusert med 10 %, både for 12 måneders PD og livstids PD. Tilsvarende betyr en makrofaktor på 1,10 at den individuelle fastsatte PD økes med 10 %.

År	2022	2023	2024	2025	2026	2026>
Makrofaktor Oppside	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	1,00
Makrofaktor Basis	1,10	1,10	1,10	1,10	1,05	1,00
Makrofaktor Nedside	2,00	1,60	1,60	1,30	1,15	1,00
Vektet makrofaktor	1,26	1,18	1,18	1,12	1,06	1,00

Tabellen viser fastsatte makrofaktorer for BM-porteføljen.

År	2022	2023	2024	2025	2026	2026>
Makrofaktor Oppside	0,80	0,80	0,80	0,80	0,90	1,00
Makrofaktor Basis	1,10	1,10	1,10	1,10	1,05	1,00
Makrofaktor Nedside	2,00	2,20	1,55	1,40	1,20	1,00
Vektet makrofaktor	1,25	1,29	1,16	1,13	1,07	1,00

I note 13 er det angitt sensitivitetsberegninger for bankens forventet kredittap i ulike scenarier, herunder inkludert beregninger hvor henholdsvis nedside- og oppsidescenariet er sannsynlighetsvektet 100 %.

NEDSKRIVNINGER I STEG 3

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkelt kunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Bankens avsetter for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringet. Nedskrivningene beregnes i IN Portalen. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsstillelse. Det vises til note 11 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

KREDITTRISIKO

Banken tar kreditt risiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kredittksporing er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kreditt risiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier.

Se note 6–11 for vurdering av kreditt risiko.

KLASSIFISERING

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Bankens deler porteføljen inn i ti risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement, se den underliggende tabellen. Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 prosent. Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6.

Risikoklasse	Sansynlighet for mislighold fra	Sansynlighet for mislighold til
1	0,0000	0,0010
2	0,0010	0,0025
3	0,0025	0,0050
4	0,0050	0,0075
5	0,0075	0,0125
6	0,0125	0,0200
7	0,0200	0,0300
8	0,0300	0,0500
9	0,0500	0,0800
10	0,0800	1,0000

NOTE 3 – ANVENDELSE AV ESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Estimater og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden.

Regnskapsestimatene kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimater og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

NEDSKRIVNING PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Banken gjennomgår utvalgte terskelverdier av bedriftsmarkedsp porteføljen årlig. Store og spesielt risikable, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Bankens foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD).

Banken foretok i 2020 ekstraordinære nedskrivninger som følge av usikkerheten Covid-19 situasjonen medførte med tanke på de økonomiske forholdene og fremtidsutsiktene. Ved utgangen av året hersket det fortsatt usikkerhet rundt den makroøkonomiske utviklingen som følge av økende smittetall knyttet til Covid-19. Med det som bakteppe har banken valgt å opprettholde den ekstraordinære nedskrivningen.

Se note 13 for sensitivitetsberegninger.

VIRKELIG VERDI I IKKE AKTIVE MARKEDER

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked (nivå 2 og 3) er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker, slike verdsettelse vil være beheftet med usikkerhet. Verdsettelsesteknikker (for eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi er vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter.

Se note 24 for sensitivitetsberegninger.

NOTE 4 – KAPITALDEKNING

Tall i tusen kroner	Morbank		Konsolidert kapitaldekning inkl. andel samarb.gruppe	
	2021	2020	2021	2020
Opptjent egenkapital	251.573	237.124	236.410	219.627
Overkursfond	-	-	17.815	20.531
Utjevningsfond	-	-	-	-
Annen egenkapital	30.803	28.022	30.892	28.127
Aksjekapital	-	-	2.500	3.361
Gavefond	100	100	-	-
Sum egenkapital	282.476	265.246	287.615	271.647
Immaterielle eiendeler	-	-	-194	-
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-434	-385	-455	-441
Fradrag i ren kjernekapital	-31.851	-35.088	-7.095	-15.956
Ren kjernekapital	250.191	229.773	279.872	255.250
Fondsobligasjoner	-	-	2.012	2.415
Fradrag i kjernekapital	-	-	-	-13
Sum kjernekapital	250.191	229.773	281.884	257.652
Tilleggskapital - ansvarlig lån	-	-	2.526	3.035
Fradrag i tilleggskapitalkapital	-	-	-	-
Netto ansvarlig kapital	250.191	229.773	284.410	260.687

Eksponeeringskategori (vektet verdi)

Stater	-	-	-	34
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	19.637	16.043	24.415	21.157
Offentlige eide foretak	-	-	-	0
Institusjoner	12.844	10.380	20.419	19.621
Foretak	82.214	60.171	90.424	66.648
Massemarked	-	-	18.919	19.559
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	791.375	744.567	848.798	823.409
Forfalte engasjementer	39.242	33.943	39.923	34.495
Høyrisiko-engasjementer	74.259	84.875	74.259	84.875
Obligasjoner med fortrinnsrett	17.113	17.304	17.722	18.444
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	45.547	25.896	45.547	25.896
Andeler i verdipapirfond	25.996	16.073	26.913	17.021
Egenkapitalposisjoner	31.374	30.032	47.840	37.686
Øvrige engasjement	73.173	81.528	76.058	82.992
CVA-tillegg	-	-	3.680	5.568
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.212.772	1.120.814	1.334.916	1.257.406
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	97.487	93.737	105.451	102.564
Kapitalkrav med utgangspunkt i faste kostnader	-	-	2.403	2.527
Sum beregningsgrunnlag	1.310.259	1.214.551	1.442.770	1.362.496
Kapitaldekning i %	19,09 %	18,92 %	19,71 %	19,13 %
Kjernekapitaldekning	19,09 %	18,92 %	19,54 %	18,91 %
Ren kjernekapitaldekning i %	19,09 %	18,92 %	19,40 %	18,73 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	8,59 %	8,68 %	8,80 %	8,57 %

NOTE 5 – RISIKOSTYRING

RISIKOSTYRING

Bankens forretningsaktiviteter fører til at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risikoer. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimere potensielle negative virkninger på bankens finansielle resultat. Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, samt å etablere passende risikorammer og –kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og systemet som er etablert for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Ansaret for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre og ledelsen. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikoområder, herunder retningslinjer for styring av risiko.

Administrerende banksjef har det overordnede ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring blir normalt fattet av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse.

Alle ledere i banken har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med banken sin vedtatte risikoprofil.

Risikoeksponering og risikoutvikling følges opp og rapporteres periodisk til bankens styre og ledelse. Styret blir forelagt en årlig gjennomgang av internkontrollen og en vurdering av de risikoer banken eksponeres for.

LIKVIDITETSRISIKO

Risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker dramatisk. Ut ifra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker. Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens overordnede likviditetspolicy vedtatt av styret. Likviditetspolicyen gjennomgås minimum årlig. Bankens rammer og retningslinjer for likviditetsrisiko gjenspeiler bankens konservative risikoprofil på området. Bankens innskudd består primært av innskudd fra helkunder i bankens markedsområde. Likviditetsområdet overvåkes løpende, og utviklingen i likviditetsrisiko rapporteres til styret hvert kvartal.

Se note 14 for vurdering av likviditetsrisiko.

MARKEDSRISIKO

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av framtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreader, valutakurser og aksjepriser.

Styring av markedsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for markedsrisiko hvor det er satt rammer for eksponering innen ulike risikokategorier. Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til styre og ledelse.

Banken har med Eika Kapitalforvaltning forvaltningsavtale, som ivaretar forvaltning av bankens obligasjonsportefølje. Gjennom rapporter fra forvalter og egne vurderinger har banken god mulighet til å styre og kontrollere bankens markedsrisiko.

Se note 24–27 for vurdering av markedsrisiko.

OPERASJONELL RISIKO

Risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil i prosesser og systemer, feil begått av ansatte, eller eksterne hendelser. Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens policy for operasjonell risiko og internkontroll. Det gjennomføres risikovurderinger både på overordnet nivå, men også innenfor ulike prosesser som banken til enhver tid er eksponert for. Hendelser som har påvirket, eller kan påvirke bankens lønnsomhet og/eller omdømme, følges systematisk opp. I tillegg til at det årlig foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretar ledelsen en løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter ytterligere risikoreduserende tiltak ved behov. Det foretas løpende rapportering av operasjonelle tapshendelser og internkontrollavvik til ledelse og styret. Rammeverk for operasjonell risiko overvåkes månedlig og utviklingen rapporteres kvartalsvis til styret i egen risikorapport.

FORRETNINGSRISIKO

Risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko. Styring og kontroll med bankens forretningskikkrisiko er basert på bankens styrefastsatte policy. Det pålegges alle ansatte å bidra til at kundenes behov og rettigheter ivaretas på en tilfredsstillende måte, herunder gjennom en faglig god og redelig kundeforhold som sikrer at bankens kunder kan ta bevisste og velinformerte valg. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko.

COMPLIANCE (etterlevelse)

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Banken vektlegger gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar bankens compliance-policy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering. Det arbeides kontinuerlig med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelse og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området har vært stor i senere år, særlig knyttet opp mot kravene innen hvitvasking og GDPR. Banken har implementert spesifikke rutiner og retningslinjer for å sikre etterlevelse, og jobber aktivt for å opprettholde og videreutvikle de ansattes kompetanse på området.

NOTE 6 – UTLÅN TIL KUNDER FORDELT PÅ NIVÅ FOR KREDITTKVALITET

2021

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Brutto utlån			Herav utlån til virkelig verdi*	Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3		
Pr. klasse finansielt instrument:					
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.588.055	9	-		1.588.064
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	307.331	69.307	-		376.638
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	44.023	93.691	-		137.714
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	-	-	40.154		40.154
Sum brutto utlån	1.939.409	163.008	40.154	-	2.142.571
Nedskrivninger	-2.617	-1.804	-4.686		-9.107
Sum utlån til balanseført verdi	1.936.792	161.203	35.469	-	2.133.464

*Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Personmarkedet			Herav utlån til virkelig verdi*	Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3		
Pr. klasse finansielt instrument:					
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.420.596	11	-		1.420.607
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	111.934	43.670	-		155.604
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	20.595	58.281	-		78.876
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	-	-	24.899		24.899
Sum brutto utlån	1.553.125	101.962	24.899	-	1.679.986
Nedskrivninger	-782	-885	-1.863		-3.530
Sum utlån til bokført verdi	1.552.343	101.077	23.035	-	1.676.456

*Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Bedriftsmarkedet			Herav utlån til virkelig verdi*	Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3		
Pr. klasse finansielt instrument:					
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	167.459	-2	-		167.457
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	195.397	25.637	-		221.034
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	23.428	35.410	-		58.838
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	-	-	15.256		15.256
Sum brutto utlån	386.283	61.046	15.256	-	462.585
Nedskrivninger	-1.835	-919	-2.823		-5.577
Sum utlån til bokført verdi	384.449	60.126	12.433	-	457.008

*Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet	Ubenyttede kreditter og garantier			kreditter og garantier til virkelig verdi*	Sum eksponering
(Pr. klasse finansielt instrument:)	Steg 1	Steg 2	Steg 3		
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	53.763	3.116	-		56.879
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	32.956	2.689	-		35.645
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	325	2.776	-		3.100
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	-	-	248		248
Sum ubenyttede kreditter og garantier	87.044	8.581	248	-	95.873
Nedskrivninger	-114	-86	-1	-	-202
Netto ubenyttede kreditter og garantier	86.929	8.494	247	-	95.671

*Ubenyttede kreditter og garantier til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

2020

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Brutto utlån			Herav utlån til virkelig verdi*	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3		
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.576.436	2	-		1.576.438
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	234.331	49.076	-		283.407
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	28.102	105.012	-		133.114
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	-	-	25.363		25.363
Sum brutto utlån	1.838.870	154.089	25.363	-	2.018.323
Nedskrivninger	-2.365	-2.389	-3.015		-7.769
Sum utlån til balanseført verdi	1.836.505	151.700	22.349	-	2.010.554

*Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Personmarkedet			Herav utlån til virkelig verdi*	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3		
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.388.686	2	-		1.388.688
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	125.860	24.399	-		150.259
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	11.390	48.056	-		59.446
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	-	-	13.133		13.133
Sum brutto utlån	1.525.937	72.457	13.133	-	1.611.526
Nedskrivninger	-828	-810	-386	-	-2.024
Sum utlån til bokført verdi	1.525.109	71.647	12.748	-	1.609.503

*Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Bedriftsmarkedet			Herav utlån til virkelig verdi*	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3		
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	187.750	0	-		187.750
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	108.471	24.676	-		133.148
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	16.712	56.956	-		73.668
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	-	-	12.230		12.230
Sum brutto utlån	312.933	81.633	12.230	-	406.796
Nedskrivninger	-1.537	-1.579	-2.629		-5.745
Sum utlån til bokført verdi	311.396	80.054	9.601	-	401.051

*Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet	Ubenyttede kreditter og garantier			kreditter og garantier til virkelig verdi*	Sum eksponering
(Pr. klasse finansielt instrument:)	Steg 1	Steg 2	Steg 3		
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	62.230	3.918	-		66.148
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	10.528	2.030	-		12.558
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	6.381	14.989	-		21.369
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	-	-	120		120
Sum ubenyttede kreditter og garantier	79.139	20.936	120	-	100.196
Nedskrivninger	-146	-239	-	-	-385
Netto ubenyttede kreditter og garantier	78.993	20.697	120	-	99.811

*Ubenyttede kreditter og garantier til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

NOTE 7 – FORDELING AV UTLÅN

Utlån fordelt på fordringstyper	2021	2020
Kasse-, drifts- og brukskreditter	89.844	82.003
Byggelån	0	-0
Nedbetalingslån	2.052.727	1.936.319
Brutto utlån og fordringer på kunder	2.142.571	2.018.323
Nedskrivning steg 1	-2.617	-2.365
Nedskrivning steg 2	-1.804	-2.389
Nedskrivning steg 3	-4.686	-3.015
Netto utlån og fordringer på kunder	2.133.464	2.010.554
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS	116.348	164.675
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	2.249.813	2.175.229

Brutto utlån fordelt på geografi	2021	2020
Valdres	1.441.997	1.349.344
Innlandet ekskl. Valdres	88.318	79.961
Øvrige Fylker	608.753	585.215
Utlandet	3.503	3.803
Sum	2.142.571	2.018.323

NOTE 8 – KREDITTFORRINGENDE ENGASJEMENTER

2021

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	24.899	-1.863	23.035
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske	4.293	-273	4.020
Industri	-	-	-
Bygg, anlegg	3.742	-1.427	2.315
Varehandel	1.740	-534	1.206
Transport og lagring	-	-	-
Eiendomsdrift og tjenesteyting	5.729	-588	5.141
Annen næring	-	-	-
Sum	40.402	-4.686	35.717

2020

Fordelt etter sektor/næring	Brutto nedskrevne engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	14.319	-386	13.934
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske	-	-	-
Industri	-	-	-
Bygg, anlegg	4.618	-1.507	3.112
Varehandel	2.342	-534	1.808
Transport og lagring	-	-	-
Eiendomsdrift og tjenesteyting	5.390	-588	4.802
Annen næring	-	-	-
Sum	26.670	-3.015	23.655

Kredittforringede engasjementer	2021	2020
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - personmarked	18.518	12.754
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - bedriftsmarked	10.260	9.705
Nedskrivning steg 3	-3.666	-2.123
Netto engasjementer med over 90 dagers overtrekk	25.111	20.336
Brutto andre kredittforringede engasjementer - personmarkedet	6.458	1.565
Brutto andre kredittforringede engasjementer - bedriftsmarkedet	5.167	2.645
Nedskrivning steg 3	-1.019	-892
Netto andre kredittforringede engasjementer	10.606	3.319
Netto kredittforringede engasjementer	35.717	23.655

Kredittforringede engasjementer fordelt etter sikkerheter

Tall i tusen kroner	2021		2020	
	Beløp	%	Beløp	%
Engasjementer med pant i bolig	21.610	53,5 %	10.703	40,1 %
Engasjementer med pant i annen sikkerhet	17.298	42,8 %	14.875	55,8 %
Engasjementer til offentlig sektor	-	0,0 %	-	0,0 %
Engasjementer uten sikkerhet	1.494	3,7 %	1.092	4,1 %
Ansvarlig lånekapital	-	0,0 %	-	0,0 %
Sum kredittforringede engasjementer	40.402	100 %	26.670	100 %

NOTE 9 – FORFALTE OG KREDITTFORRINGEDE UTLÅN

	Ikke forfalte utlån	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte utlån	Kredittforringede utlån	Sikkerhet for forfalte utlån > 90 dg.	Sikkerhet for andre kredittforringede utlån
2021										
Privatmarkedet	1.656.883	1.531	17	201	9.369	11.985	23.103	24.899	15.636	6.321
Bedriftsmarkedet	450.708	1.814	-	-	866	9.197	11.877	15.256	9.193	5.079
Totalt	2.107.591	3.345	17	201	10.235	21.182	34.979	40.154	24.829	11.399
2020										
Privatmarkedet	1.567.415	30.962	395	4.834	4.637	3.284	44.112	14.289	13.876	3.530
Bedriftsmarkedet	365.603	31.593	-	-	2.997	6.603	41.193	12.230	9.868	3.686
Totalt	1.933.018	62.555	395	4.834	7.634	9.887	85.305	26.519	23.744	7.216

2021

Antall dager i forfall regnes fra det tidspunktet et lån har et overtrekk som overstiger den relative- og absolutte grensen. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1 % av kundens samlede eksponeringer. For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner og for BM kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kr.

2020

Antall dager i forfall regnes fra det tidspunktet et lån har et overtrekk som overstiger 1.000 kr.

NOTE 10 – EKSPONERING PÅ UTLÅN

2021		Ned- skrivning steg 1	Ned- skrivning steg 2	Ned- skrivning steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Taps- avsetning steg 1	Taps- avsetning steg 2	Taps- avsetning steg 3	Maks kreditt- eksponering
Tall i tusen kroner	Brutto utlån									
Personmarkedet	1.679.986	-782	-813	-1.863	26.330	229	-32	-1	-1	1.703.053
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk og fiske	111.955	-99	-106	-273	13.304	77	-2	-1	-	124.856
Industri	31.121	-66	-3	-	3.919	1.140	-3	-1	-	36.107
Bygg, anlegg	91.230	-264	-202	-1.427	15.968	9.596	-34	-10	-	114.856
Varehandel	32.716	-309	-246	-534	5.759	2.310	-19	-25	-	39.651
Transport og lagring	7.375	-9	-0	-	250	547	-0	-0	-	8.163
Eiendomsdrift og tjenesteyting	172.915	-1.058	-362	-588	12.277	1.119	-25	-47	-	184.232
Annen næring	15.273	-30	-72	-	2.264	783	-0	-0	-	18.217
Sum	2.142.571	-2.617	-1.804	-4.686	80.072	15.800	-114	-86	-1	2.229.135

2020		Ned- skrivning steg 1	Ned- skrivning steg 2	Ned- skrivning steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Taps- avsetning steg 1	Taps- avsetning steg 2	Taps- avsetning steg 3	Maks kreditt- eksponering
Tall i tusen kroner	Brutto utlån									
Personmarkedet	1.611.526	-828	-810	-386	31.036	154	-42	-12	-	1.640.639
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk og fiske	108.424	-49	-103	-	16.155	177	-4	-0	-	124.600
Industri	31.005	-32	-50	-	3.521	966	-5	-2	-	35.402
Bygg, anlegg	88.791	-345	-344	-1.507	19.140	8.996	-58	-185	-	114.489
Varehandel	29.950	-487	-283	-534	7.161	3.260	-25	-15	-	39.026
Transport og lagring	8.361	-24	-51	-	358	444	-0	-0	-	9.089
Eiendomsdrift og tjenesteyting	130.580	-538	-748	-588	5.023	1.604	-12	-24	-	135.298
Annen næring	9.685	-63	-	-	1.600	600	-0	-	-	11.822
Sum	2.018.323	-2.365	-2.389	-3.015	83.994	16.202	-146	-239	-	2.110.365

NOTE 11 – NEDSKRIVNING, TAP OG FINANSIELL RISIKO

Etter IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på misligholds sannsynlighet (PD) på innregningstidspunktet sammenlignet med misligholds sannsynlighet på balansedagen. Samt øvrige indikatorer på vesentlig økning i kredittrisiko og/eller kredittforringelse, herunder antall dager med betalingsmislighold, betalingslettelser ved finansielle vanskeligheter og skjønsmessige tapsvurderinger. Fordeling mellom steg foretas for det enkelte lån eller engasjement.

Tabellene under spesifiserer endringene i periodens nedskrivninger og brutto balanseførte utlån, garantier og ubenyttede trekkrettigheter for hvert steg, og inkluderer følgende element:

- Overføring mellom steg som skyldes endring i kredittrisiko, fra 12 måneders forventet kredittap i steg 1 til kredittap over forventet levetid i steg 2 og steg 3.
- Økning i nedskrivninger ved utstedelse av nye utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Reduksjon i nedskrivninger ved fraregning av utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Økning eller reduksjon i nedskrivninger som skyldes endringer i inputvariabler, beregningsforutsetninger, makroøkonomiske forutsetninger og effekten av diskontering.

Nedskrivning på ubenyttede kreditter og garantier er balanseført som gjeldsforpliktelse i regnskapet.

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	828	810	386	2.024
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	13	-155	-	-141
Overføringer til steg 2	-8	393	-	385
Overføringer til steg 3	-27	-43	548	478
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	17	0	774	792
Utlån som er fraregnet i perioden	-48	-310	-19	-377
Konstaterte tap	-	-	-	-
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-67	2	174	109
Andre justeringer	73	188	-	261
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2021	782	885	1.863	3.530

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2021	1.525.937	72.457	13.133	1.611.526
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	23.441	-23.441	-	-
Overføringer til steg 2	-63.647	63.647	-	-
Overføringer til steg 3	-9.929	-3.042	12.971	-
Nye utlån utbetalt	561.189	16.313	17	577.519
Utlån som er fraregnet i perioden	-483.866	-23.971	-1.223	-509.060
Konstaterte tap	-	-	-	-
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2021	1.553.125	101.962	24.899	1.679.986

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	1.537	1.579	2.629	5.745
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	63	-929	-	-866
Overføringer til steg 2	-65	396	-	330
Overføringer til steg 3	-	-95	273	178
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	190	19	228	437
Utlån som er fraregnet i perioden	-51	-142	0	-193
Konstaterte tap	-	-	-316	-316
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-54	-4	8	-50
Andre justeringer	216	96	-	312
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2021	1.835	919	2.823	5.577

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2021	312.933	81.633	12.230	406.796
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	45.987	-45.987	-	-
Overføringer til steg 2	-34.936	34.936	-	-
Overføringer til steg 3	-	-4.238	4.238	-
Nye utlån utbetalt	122.950	6.595	-	129.545
Utlån som er fraregnet i perioden	-60.651	-11.893	-896	-73.440
Konstaterte tap	-	-	-316	-316
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2021	386.283	61.046	15.256	462.585

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	146	239	-	385
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	15	-162	-	-147
Overføringer til steg 2	-3	5	-	2
Overføringer til steg 3	-0	-0	1	1
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	19	37	-	56
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i periode	-10	-28	-	-38
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-57	-18	-	-76
Andre justeringer	5	14	-	19
Nedskrivninger pr. 31.12.2021	114	86	1	202

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2021	79.139	20.936	120	100.196
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	7.926	-7.926	-	-
Overføringer til steg 2	-558	558	-132	-132
Overføringer til steg 3	-	-132	22	-111
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	13.457	1.559	-	15.016
Engasjement som er fraregnet i perioden	-12.919	-6.414	238	-19.095
Brutto balanseførte engasjement pr. 31.12.2021	87.044	8.581	248	95.873

Nedskrivninger i steg 3 på utlån og garantier	2021	2020
Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	3.015	3.235
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	180	275
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	1.827	850
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger fra tidligere perioder	-19	-366
Konstaterte tap på lån som tidligere er nedskrevet	-316	-979
Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	4.686	3.015

Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier	2021	2020
Endring i perioden i steg 3 på utlån	1.593	-220
Endring i perioden i steg 3 på garantier	1	-
Endring i perioden i forventet tap steg 1 og 2	-517	2.355
Konstaterte tap i perioden, der det tidligere er foretatt nedskrivninger i steg 3	316	979
Konstaterte tap i perioden, der det ikke er foretatt nedskrivninger i steg 3	3	4
Periodens inngang på tidligere perioders nedskrivninger	-32	-
Tapkostnader i perioden	1.364	3.118

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2020	421	899	1.428	2.748
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	6	-105	-	-99
Overføringer til steg 2	-55	394	-	339
Overføringer til steg 3	-0	-90	60	-30
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	5	2	3	11
Utlån som er fraregnet i perioden	-132	-378	-123	-633
Konstaterte tap	-	-	-979	-979
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-53	-108	-3	-165
Andre justeringer	635	197	-	832
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2020	828	810	386	2.024

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2020	1.340.168	65.870	4.946	1.410.983
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	19.580	-19.580	-	-
Overføringer til steg 2	-34.030	34.030	-	-
Overføringer til steg 3	-112	-7.862	7.974	-
Nye utlån utbetalt	617.497	14.158	4.834	636.489
Utlån som er fraregnet i perioden	-417.166	-14.159	-3.641	-434.966
Konstaterte tap	-	-	-979	-979
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2020	1.525.937	72.457	13.133	1.611.526

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2020	347	903	1.807	3.057
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	54	-348	-2	-296
Overføringer til steg 2	-93	991	-	898
Overføringer til steg 3	-	-159	831	673
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	40	1	36	77
Utlån som er fraregnet i perioden	-75	-100	-7	-183
Konstaterte tap	-	-	-	-
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-59	37	-36	-58
Andre justeringer	1.323	254	-	1.577
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2020	1.537	1.579	2.629	5.745

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2020	316.739	54.149	6.531	377.418
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	22.506	-22.506	-0	0
Overføringer til steg 2	-52.418	52.418	-	-
Overføringer til steg 3	-	-5.292	5.292	-
Nye utlån utbetalt	101.725	8.550	335	110.610
Utlån som er fraregnet i perioden	-75.618	-5.686	72	-81.232
Konstaterte tap	-	-	-	-
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2020	312.933	81.633	12.230	406.796

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2020	143	149	-	292
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	1	-12	-	-11
Overføringer til steg 2	-22	149	-	127
Overføringer til steg 3	-	-0	-	-0
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	5	37	-	42
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i periode	-41	-123	-	-163
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-13	24	-	11
Andre justeringer	72	16	-	88
Nedskrivninger pr. 31.12.2020	146	239	-	385

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2020	94.444	15.030	105	109.579
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	1.214	-1.214	-	-
Overføringer til steg 2	-9.040	9.040	-15	-15
Overføringer til steg 3	-	-15	-15	-31
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	20.011	1.792	-	21.803
Engasjement som er fraregnet i perioden	-27.490	-3.697	46	-31.141
Brutto balanseførte engasjement pr. 31.12.2020	79.139	20.936	120	100.196

NOTE 12 – STORE ENGASJEMENT

Pr. 31.12.2021 utgjorde de 10 største konsoliderte kredittengasjementene i morbank 8,27 % av brutto engasjement, i 2020 var tilsvarende tall 8,32 %. Banken har ingen konsoliderte engasjement som blir rapportert som store engasjement, mer enn 10 % av ansvarlig kapital.

	2021	2020
10 største engasjement	185.517	176.243
Totalt brutto engasjement	2.243.743	2.118.519
i % brutto engasjement	8,27 %	8,32 %
Ansvarlig kapital	250.191	229.773
i % ansvarlig kapital	74,15 %	76,70 %
Største engasjement utgjør	9,82 %	10,93 %

Brutto engasjement inkluderer utlån til kunder før nedskrivning, ubenyttede kredittrammer, garantier og ubenyttede garantirammer. Engasjementsbeløp før risikovekting og reduksjon i sikkerheter.

NOTE 13 – SENSITIVITET

Tapsavsetningene i denne noten knytter seg til modellberegnete tapsavsetningene for engasjementer i steg 1 og 2, eventuelle tilleggsavsetninger og tapsavsetninger for engasjementer i steg 3 er holdt utenfor.

	Bokførte nedskrivninger	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6	Scenario 7
Steg 1	888	755	998	960	812	1.205	1.038	662
Steg 2	1.651	1.333	1.442	1.807	1.569	2.773	3.114	1.082

Bokførte nedskrivninger:

Nedskrivninger i steg 1 og 2 som beregnet i nedskrivningsmodellen.

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant «forventning til fremtiden». Det betyr at scenarioet beskriver en forventning om «ingen endringer i økonomien» frem i tid. Scenarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidsforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler

Scenarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulerer hvordan nedskrivningen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten av en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justeringen av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %

Endringen, som følge av et 10 % fall i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD

liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simulere 30 % fall i boligpriser

LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %, noe som vil gi betydeligere tap ved realisasjon.

Scenario 6: Forventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektet 100 %.

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en «forventning til fremtiden» kun baser på nedsidescenarioet.

Scenario 7: Forventning til fremtiden der oppsidescenarioet vektet 100 %.

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en «forventning til fremtiden» kun baser på oppsidescenarioet.

NOTE 14 – LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i en gitt situasjon ikke er i stand til å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til at banken kan møte sine forpliktelser.

Det er i hovedsak 3 ting som har innvirkning på likviditetsrisiko;

1) balansestruktur: Banken har liten forskjell i omløpsfart og bindingstid på aktiva og passiva, og har således et lavt refinansieringsbehov.

2) likviditeten i markedet: Denne er vurdert til god.

3) kredittverdighet: Kredittverdighet kommer til uttrykk gjennom banken sin rating. Viktige elementer i ratingen er banken sin soliditet, likviditet, inntjening, risikoprofil og porteføljekvalitet.

2021

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På forespørsel	Totalt
Konter og kontantekvivalenter	-	-	-	-	-	5.119	5.119
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	-	-	-	-	-	295.984	295.984
Netto utlån til og fordringer på kunder	21.196	18.395	67.639	283.120	1.743.114	-	2.133.464
Rentebærende verdipapirer	-	10.010	138.247	158.197	-	41	306.496
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	126.795	126.795
Sum finansielle eiendeler	21.196	28.405	205.886	441.318	1.743.114	427.939	2.867.858
Innlån fra kredittinstitusjoner	52	72	370	35.382	-	-	35.875
Innskudd og andre innlån fra kunder	-	932.517	-	-	-	1.601.845	2.534.362
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	22.628	22.628
Ubenyttede trekkrettigheter og ikke utbetalte lånetilsagn	36.000	64.000	-	-	-	80.072	180.072
Sum forpliktelser	36.052	996.589	370	35.382	-	1.704.545	2.772.937

2020

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På forespørsel	Totalt
Konter og kontantekvivalenter	-	-	-	-	-	4.647	4.647
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	-	-	-	-	-	198.623	198.623
Netto utlån til og fordringer på kunder	11.470	18.757	83.980	322.688	1.545.737	27.921	2.010.554
Rentebærende verdipapirer	-	-	36.144	251.301	-	-	287.445
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	95.891	95.891
Sum finansielle eiendeler	11.470	18.757	120.124	573.989	1.545.737	327.082	2.597.160
Innlån fra kredittinstitusjoner	38	53	274	35.648	-	-	36.013
Innskudd og andre innlån fra kunder	-	881.353	-	-	-	1.404.413	2.285.765
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	13.701	13.701
Ubenyttede trekkrettigheter og ikke utbetalte lånetilsagn	48.000	100.300	-	-	-	84.024	232.324
Sum forpliktelser	48.038	981.706	274	35.648	-	1.502.138	2.567.803

NOTE 15 – VALUTARISIKO

Banken har kun en mindre kontantbeholdning på 0,1 mill. kroner i forbindelse med kjøp og salg av reisevaluta. I tillegg har banken valutarisiko i forbindelse med oppgjør vedrørende kjøp av datatjenester fra SDC. Banken har eller ingen aktiva- eller passivaposter i utenlandsk valuta pr. 31.12.21.

Samlet valutaeksponering for banken er 4mill. kroner pr. 31.12.21.

NOTE 16 – KURSRISIKO

Kursrisiko på verdipapir er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner og egenkapitalspapirer som banken har investert i. Banken har etablert rammer for investeringer. Investeringer ut over ramme skal godkjennes av bankens styre.

NOTE 17 – RENTERISIKO

Bankens utlån og finansiering er i all hovedsak i flytende rente. Dette fører til en avgrenset eksponering mot endringer i markedsrente.

2021

Tidspunkt fram til endring av rentevilkår

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter	-	-	-	-	-	5.119	5.119
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	-	-	-	-	-	295.984	295.984
Netto utlån til og fordringer på kunder	-	1.676.456	-	-	-	457.008	2.133.464
Obligasjoner, sertifikat og lignende	44.195	252.248	10.012	-	-	41	306.496
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	145.444	145.444
Sum eiendeler	44.195	1.928.704	10.012	-	-	903.597	2.886.506
-herav i utenlandsk valuta	-	-	-	-	-	-	-
Gjeld til kredittinstitusjoner	15.046	20.042	-	-	-	10.916	46.003
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	1.477.522	-	-	-	1.056.840	2.534.362
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	22.628	22.628
Sum gjeld	15.046	1.497.564	-	-	-	1.090.384	2.602.994
- herav i utanlansk valuta	-	-	-	-	-	-	-
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	29.149	431.140	10.012	-	-	-186.787	283.512

2020

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter	-	-	-	-	-	4.647	4.647
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	-	-	-	-	-	198.623	198.623
Netto utlån til og fordringer på kunder	-	1.609.503	-	-	-	401.051	2.010.554
Obligasjoner, sertifikat og lignende	63.368	224.077	-	-	-	-	287.445
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	109.436	109.436
Sum eiendeler	63.368	1.833.580	-	-	-	713.757	2.610.704
-herav i utenlandsk valuta	-	-	-	-	-	-	-
Gjeld til kredittinstitusjoner	15.035	20.030	-	-	-	10.822	45.887
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	1.381.162	-	-	-	904.603	2.285.765
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	13.701	13.701
Sum gjeld	15.035	1.401.192	-	-	-	929.126	2.345.354
- herav i utanlansk valuta	-	-	-	-	-	-	-
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	48.333	432.388	-	-	-	-215.370	265.350

NOTE 18 – NETTO RENTEINNTEKTER

	2021	2020		
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansforetak	257	594		
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder	51.515	51.493		
Renter og lignende inntekter av sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapir	2.666	2.162		
Øvrige renteinntekter og lignende inntekter	-	-		
Sum renteinntekter og lignende inntekter	54.438	54.249		
			Gjennomsnittlig effektiv rentesats	Gjennomsnittlig effektiv rentesats
			2021	2020
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	532	1.406	1,16 %	1,81 %
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	15.854	21.409	0,66 %	1,05 %
Andre rentekostnader og lignende kostnader	1.663	1.323		
Sum rentekostnader og lignende kostnader	18.049	24.138		
Netto renteinntekter	36.390	30.111		

NOTE 19 – ANDRE INNTEKTER

	Morbank		Konsern	
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	2021	2020	2021	2020
Garantiprovisjon	313	362	313	362
Formidlingsprovisjoner	1.193	1.194	1.193	1.194
Provisjoner fra Eika Boligkreditt	915	915	915	915
Betalingsformidling	3.666	2.963	3.666	2.963
Verdipapirforvaltning	1.126	816	1.126	816
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	6.392	6.557	6.392	6.557
Andre provisjons- og gebyrinntekter	920	734	920	734
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	14.526	13.541	14.526	13.541
Provisjonskostnader	2021	2020	2021	2020
Garantiprovisjon	-	-	-	-
Betalingsformidling	1.089	1.174	1.089	1.174
Andre gebyr- og provisjonskostnader	741	696	741	696
Sum provisjonskostnader med mer	1.830	1.870	1.830	1.870
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	2021	2020	2021	2020
Netto verdiendring og gevinst/tap på utlån og fordringer	-	-	-	-
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	-650	212	-650	212
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	1.421	819	1.421	819
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	2	7	2	7
Netto gevinst/tap på finansielle instrument	773	1.038	773	1.038
Andre driftsinntekter	2021	2020	2021	2020
Andre driftsinntekter	156	146	11.518	10.644
Sum andre driftsinntekter	156	146	11.518	10.644
Utbytte	2021	2020	2021	2020
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	5.075	5.693	5.075	5.693
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	-	-	-	-
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	5.075	5.693	5.075	5.693

NOTE 20 – LØNN OG ANDRE PERSONLAKOSTNADER

	Morbank		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Lønn	11.686	11.470	17.183	16.909
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	2.043	1.902	2.404	2.197
Pensjoner	1.158	1.021	1.326	1.094
Sosiale kostnader	234	244	267	269
Sum lønn og andre personalkostnader	15.121	14.637	21.180	20.469

2021			Pensjons-	Lån og sikk.
Banksjef	Lønn m.v.	Opptjent bonus	kostnad	still.
Arnfinn Helge Kvam	1291	-	123	775

2021		Ordinært		Lån og sikk.
Styret		honorar	Tilleggs-honorar	still.
Leder		76	-	-
Nestleder		63	-	2.452
Styremedlem		54	-	2.776
Styremedlem		48	-	673
Styremedlem		44	-	-
Ansattvalgt styremedlem		-	-	336

2021		Ordinært		Lån og sikk.
Generalforsamling		honorar	Tilleggs-honorar	still.
Leder		5	-	543

2020			Pensjons-	Lån og sikk.
Banksjef	Lønn m.v.	Opptjent bonus	kostnad	still.
Arnfinn Helge Kvam	1.097	0	83	843

2020		Ordinært	Pensjons-	Lån og sikk.
Styret		honorar	kostnad	still.
Leder		50	-	525
Nestleder		41	-	1.338
Styremedlem		41	-	-
Styremedlem		40	-	707
Styremedlem		38	-	-
Ansattvalgt styremedlem		-	-	5.302

2020		Ordinært		Lån og sikk.
Generalforsamling		honorar	Tilleggs-honorar	still.
Leder		4	-	605

Medlem i generalforsamlingen fikk godtgjørelse på kr. 500 – kr 1.000 pr. møte.

Banksjef har innskuddsbasert pensjonsordning på lik linje med andre ansatte i banken. Banksjef har en gjensidig oppsigelsestid på 3 måneder. Det foreligger ingen avtale om etterlønn dersom styret ber banksjef om å fratre sin stilling.

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret og ytes til subsidiert rente. Substituert rente tilsvarer 70 % av gjeldende normrente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente. Beløpet er ikke ført som kostnad, men reduserer renteinntekter tilsvarende. Lån til

banksjef og ansattevalgt representant til styret følger generelle vilkår for øvrige ansatte. Resterende løpetid på lån til banksjef er 10,75 år og til ansattevalgt styremedlem 16,66 år.

Lån, garantier og sikkerhetsstillelser til tillitsvalgte er gitt etter samme vilkår som for bankens øvrige kunder, og er sikret i henhold til bestemmelsene for slike lån og garantier.

Antall årsverk i banken pr. 31.12.2021	19,8
Kostnader til rentesubsidiering av lån til ansatte i regnskapsåret	121,7

NOTE 21 – ANDRE DRIFTSKOSTANDER

Andre driftskostnader	Morbank		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Eksterne tjenester	786	658	786	658
EDB kostnader	7.188	7.748	7.188	7.748
Kontorrekvisita, porto, telekostnader	603	705	603	705
Markedsføring	827	1.071	827	1.071
Driftskostnader fast eiendommer	907	592	907	592
Ekstern revisor	526	330	599	392
Ekst.tjen. EØS	444	432	444	432
Leie av lokaler	277	659	565	942
Maskiner, inventar og transportmidler	112	369	112	369
Diverse forsikringspremier	158	133	158	133
Andre driftskostnader	5.947	5.777	10.685	10.828
Sum andre driftskostnader	17.775	18.474	22.875	23.870
Honorar til ekstern revisor				
Lovpålagt revisjon	400	285	437	322
Andre attestasjonstjenester	62	25	98	35
Skatterådgivning	64	20	64	35

NOTE 22 – SKATT

	Morbank		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Betalbar inntektsskatt				
Resultat før skattekostnad	18.604	11.278	18.776	10.449
Permanente forskjeller	-4.891	-6.262	-4.890	-6.262
Virkning av implementering IFRS 9	-	1.397	-	1.397
Endring i midlertidige forskjeller	1.616	1.499	1.552	1.506
Benyttet ligningsmessig fremførbart underskudd i datterselskap	-	-	-109	-
Negativ skattepliktig inntekt i datterselskap	-	-	-	822
Sum skattegrunnlag	15.329	7.912	15.329	7.912
Betalbar inntektsskatt	3.832	2.000	3.832	2.000
For mye betalt skatt tidligere år	-1	-1.057	-1	-1.057
Formuesskatt	428	400	428	400
Betalbar skatt	4.259	1.343	4.259	1.343
Årets skattekostnad				
Betalbar inntektsskatt	3.832	1.651	3.832	1.651
Skatteeffekt implementering IFRS 9 ført mot egenkapitalen 01.01.2020	-	349	-	349
Endring utsatt skatt over resultatet	-404	-182	-404	-182
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	-	-10	-	-10
Formuesskatt	428	400	428	400
Årets skattekostnad	3.856	2.208	3.856	2.208

Resultat før skattekostnad	18.604	11.278	18.776	10.449
Negativt resultat før skatt i datterselskap	-	-	-	829
Benyttet ligningsmessig fremførbart underskudd i datterselskap	-	-	-109	-
25 % skatt av:				
Resultat før skattekostnad	4.651	2.820	4.651	2.820
Permanente forskjeller	-1.223	-1.566	-1.223	-1.566
Midlertidige forskjeller	404	375	404	375
Skatteeffekt på andre poster ført direkte mot egenkapitalen		349	-	349
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år		-10	-	-10
Formuesskatt	428	400	428	400
Endring utsatt skatt	-404	-182	-404	-182
Renter skatt 2019		21	-	21
Skattekostnad	3.856	2.208	3.856	2.208
Effektiv skattesats (%)	21 %	20 %	21 %	21 %

Endring balanseført utsatt skatt				
Balanseført utsatt skatt 01.01	-1.142	-960	-1.142	-960
Resultatført i perioden	-404	-182	-404	-182
Balanseført utsatt skatt 31.12	-1.546	-1.142	-1.546	-1.142

Utsatt skatt				
Driftsmidler	-3.051	-2.583	-2.938	-2.424
Utestående fordringer	-	-	-	-110
Pensjonsforpliktelse	-232	-427	-232	-427
Avsetning til forpliktelser	-2.484	-1.750	-2.484	-1.750
Rentebærende verdipapir tilgjengelig for salg	-417	192	-417	192
Underskudd til fremføring i datterselskap	-	-	-980	-1.089
Ikke bokført utsatt skatt i datterselskap	-	-	867	1.040
Sum utsett skatt	-6.184	-4.568	-6.184	-4.568

Resultatført utsatt skatt				
Driftsmidler	-117	-5	-117	-5
Pensjonsforpliktelse	58	67	58	67
Avsetning til forpliktelser	-193	-438	-193	-438
Rentebærende verdipapirer	-152	193	-152	193
Sum endring utsatt skatt	-404	-182	-404	-182

NOTE 23 – KATEGORIER AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

2021

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Totalt
Finansielle eiendeler					
Kontanter og kontantekvivalenter	5.119	-	-	-	5.119
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	295.984	-	-	-	295.984
Utlån til og fordringer på kunder	2.133.464	-	-	-	2.133.464
Rentebærende verdipapirer	-	306.496	-	-	306.496
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	5	71.814	-	54.976	126.795
Sum finansielle eiendeler	2.434.573	378.310	-	54.976	2.867.858
Finansiell gjeld					
Innlån fra kredittinstitusjoner	46.003	-	-	-	46.003
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.534.362	-	-	-	2.534.362
Sum finansiell gjeld	2.580.366	-	-	-	2.580.366

2020

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Totalt
Finansielle eiendeler					
Konter og kontantekvivalenter	4.647	-	-	-	4.647
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	198.623	-	-	-	198.623
Utlån til og fordringer på kunder	2.010.554	-	-	-	2.010.554
Rentebærende verdipapirer	-	287.445	-	-	287.445
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	5	40.193	-	55.693	95.891
Sum finansielle eiendeler	2.213.828	327.638	-	55.693	2.597.159
Finansiell gjeld					
Innlån fra kredittinstitusjoner	45.887	-	-	-	45.887
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.285.765	-	-	-	2.285.765
Sum finansiell gjeld	2.331.652	-	-	-	2.331.652

NOTE 24 – VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Virkelig verdi og bokført verdi av finansielle eiendeler og gjeld	2021		2020	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Konter og kontantekvivalenter	5.119	5.119	4.647	4.647
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	295.984	295.984	198.623	198.623
Utlån til og fordringer på kunder	2.133.464	2.133.464	2.010.554	2.010.554
Sum eiendeler vurdert til amortisert kost	2.434.568	2.434.568	2.213.823	2.213.823
Gjeld bokført til amortisert kost				
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.534.362	2.534.362	2.285.765	2.285.765
Sum gjeld vurdert til amortisert kost	2.534.362	2.534.362	2.285.765	2.285.765

Utlån til kunder er utsatt for markedskonkurranse. Dette vil si at mulige merverdier i utlånsporteføljen ikke vil kunne opprettholdes over lengre tid. Videre foretas det løpende nedskrivninger for tap på porteføljen. Virkelig verdi av utlån til kunder vurderes derfor å samsvare med amortisert kost.

Nivåfordeling finansielle instrumenter	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Total
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings-teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings-teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	
2021				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	-	373.861	4.453	378.314
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	-	-	54.976	54.976
Sum eiendeler	-	373.861	59.429	433.290

	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Virkelig verdi over resultatet
Avstemming av nivå 3		
Inngående balanse	55.692	4.232
Realisert gevinst resultatført	-	-
Urealisert gevinst og tap resultatført	-	222
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter	2.781	-
Investering	212	-
Salg	-3.711	-
Utgående balanse	54.976	4.453

	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
2020				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	-	323.411	4.232	327.643
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	-	-	55.693	55.693
Sum eiendeler	-	323.411	59.925	383.336

	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Virkelig verdi over resultatet
Avstemming av nivå 3		
Inngående balanse	52.074	4.100
Realisert gevinst resultatført	-	49
Urealisert gevinst og tap resultatført	-	612
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter	3.457	-
Investering	296	-
Salg	-134	-529
Utgående balanse	55.692	4.232

	2021 Kursendring			
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	3.563	4.008	4.899	5.344
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	43.980	49.478	60.473	65.971
Sum eiendeler	47.543	53.486	65.372	71.315

	2020 Kursendring			
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	3.385	3.809	4.655	5.078
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	44.554	50.123	61.262	66.831
Sum eiendeler	47.939	53.932	65.917	71.909

Virkelig verdimålinger og –opplysninger klassifiseres etter nivå. Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi.

I Nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder.

I nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier.

Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata. Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verdivurdering av de enkelte selskapene som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne vurderingen blir vurdert opp imot siste kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankenes egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen. Til sammen utgjør disse aksjene 49,2 MNOK av totalt 59,4 MNOK i nivå 3.

NOTE 25 – RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

2021	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	12.023	12.032	12.032
Kommune / fylke	86.062	86.112	86.112
Bank og finans	37.065	37.225	37.225
Obligasjoner med fortrinsrett	171.199	171.126	171.126
Industri	-	-	-
Sum rentebærende verdipapirer	306.348	306.496	306.496
Herav børnoterte verdipapir	306.348	306.496	306.496

2020	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	-	-	-
Kommune / fylke	80.062	80.176	80.176
Bank og finans	34.039	34.226	34.226
Obligasjoner med fortrinsrett	172.858	173.042	173.042
Industri	-	-	-
Sum rentebærende verdipapirer	286.959	287.445	287.445
Herav børnoterte verdipapir	286.959	287.445	287.445

Bankens obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi over resultatet.

Realisert gevinst/tap ved salg av obligasjoner blir resultatført.

NOTE 26 – AKSJER, EGENKAPITALBEVIS OG FOND TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET

	Orgnummer	Antall	2021		2020		
			Kostpris	Bokført verdi	Antall	Kostpris	Bokført verdi
Sum rentebærende verdipapirer (overført fra forrige tabell)			306.348	306.496		286.959	287.445
Aksjer							
Eiendomskreditt AS	979391285	16.750	1.704	2.636	16.750	1.704	2.619
Hjelmeland Sparebank	937896581	7.824	861	782	7.824	861	782
Innovangsjon SA	996968553	1.000	100	1	1.000	100	1
Sparebank 1 Ringerike Hadeland	937889275	1.000	125	330	1.000	125	238
Spama AS	916148690	150	15	230	150	15	240
Valdres Næringshage AS	984023049	27	173	218	27	173	151
Valdres Storhall AS	912607380	50	50	1	50	50	1
Vang Næringsforum AS	880384082	5	0	0	5	0	0
Vaset Utbyggingsselskap AS	980103943	20	200	200	20	200	143
Visa Norge Holding 1 AS (VNH1)		0	-	51	0	-	52
Vasetløypene SA	980435857	1	5	5	1	5	5
Sum aksjer			3.232	4.454		3.232	4.232
Aksje- og pengemarkedsfond							
Eika Egenkapitalbevis	983783880	7.421	1.000	2.820	7.421	1.000	2.013
Eika Kreditt	912370275	4.802	4.711	5.022	4.687	4.599	4.698
Eika Pengemarked	985187649	28.966	29.655	29.747	14.177	14.500	14.632
Eika Sparebank	983231411	29.346	29.678	29.777	14.335	14.500	14.623
Sum aksje- og pengemarkedsfond			65.045	67.365		34.599	35.966
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet			68.277	71.819		37.831	40.198
Sum verdipapirer til virkelig verdi over resultatet			374.625	378.315		324.790	327.643

NOTE 27 – AKJSER OG EGENKAPITALBEVIS TIL VIRKELIG VERDI OVER ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER

	Orgnummer	Antall	2021	Bokført verdi	Mottatt utbytte	2020	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
			Kostpris			Antall			
Aksjer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader									
Eika BoligKredit	885621252	2.264.703	9.507	9.518	270	3.126.446	13.125	13.396	265
Eika Gruppen AS	979319568	234.846	11.345	39.689	4.638	234.846	11.345	37.857	4.697
Eika VBB AS	921859708	792	3.145	4.309	-	741	2.933	2.933	-
SDC AF 1993 H. A		1.690	764	891	-	1.690	764	930	-
VN Norge AS		0	-	569	-	0	-	577	529
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi			24.761	54.976	4.909		28.166	55.693	5.491

	2021	2020
Balanseført verdi 01.01.	55.693	52.074
Tilgang	212	296
Avgang	-3.711	-134
Realisert gevinst/tap	-	-
Netto urealisert gevinst på ordinært resultat	-	-
Netto urealisert gevinst over andre inntekter og kostnader	2.781	3.457
Balanseført verdi 31.12.	54.976	55.693

NOTE 28 – EIERINTERESSER I KONSRNSELKAPER

Valdres Eiendomskontor AS er et 66,61 % eid datterselskap og et rent eiendomsmeglerforetak.

2021

Selskapets navn	Org. nr.	Forretnings- kontor	Eierandel	Bokført verdi	Selskapets egenkapital	Selskapets resultat
Valdres Eiendomskontor AS	979870167	Fagernes	66,61 %	1.100	2137	172
Sum investering i tilknyttet selskap				1.100		

2020

Selskapets navn	Org. nr.	Forretnings- kontor	Eierandel	Bokført verdi	Selskapets egenkapital	Selskapets resultat
Valdres Eiendomskontor AS	979870167	Fagernes	66,61 %	1.300	1.965	-829
Sum investering i tilknyttet selskap				1.300		

Det er ikke utbetalt utbytte til morbank i 2021 eller 2020.

NOTE 29 – VARIGE DRIFTSMIDLER

Morbank:

	Driftsmidler	Fast eiendom	Tomt	IFRS 16 Bruksrett	Sum
Kostpris pr. 01.01.2020	7.350	14.500	83	-	21.933
Tilgang	2.213	3.010	-	-	5.223
Avgang til kostpris	-	-	-	-	-
Utrangeret til kostpris	-235	-799	-	-	-1.034
Kostpris pr. 31.12.2020	9.328	16.711	83	-	26.122
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.2020	6.706	12.143	-	-	18.849
Bokført verdi pr. 31.12.2020	2.622	4.568	83	-	7.272
Kostpris pr. 01.01.2021	9.328	16.711	83	5.767	31.889
Tilgang	405	-	-	883	1.288
Avgang til kostpris	-449	-	-	-	-449
Utrangeret til kostpris	-206	-	-	-	-206
Kostpris pr. 31.12.2021	9.078	16.711	83	6.650	32.522
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.2021	7.098	12.649	-	660	20.407
Bokført verdi pr. 31.12.2021	1.980	4.062	83	5.990	12.114
Avskrivninger 2020	765	416	-	-	1.181
Avskrivninger 2021	930	505	-	660	2.095
Avskrivningsprosent	20% - 33%	2% - 33%	-	10% - 35%	

Konsern:

	Driftsmidler	Fast eiendom	Tomt	IFRS 16 Bruksrett	Sum
Kostpris pr. 01.01.2020	8.323	15.362	83	-	23.768
Tilgang	2.265	3.010	-	-	5.275
Avgang til kostpris	-	-	-	-	-
Utrangeret til kostpris	-235	-799	-	-	-1.034
Kostpris pr. 31.12.2020	10.353	17.573	83	-	28.009
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.2020	7.660	12.760	-	-	20.420
Bokført verdi pr. 31.12.2020	2.693	4.812	83	-	7.588
Kostpris pr. 01.01.2021	10.353	17.573	83	5.767	33.776
Tilgang	405	-	-	883	1.288
Avgang til kostpris	-449	-	-	-	-449
Utrangeret til kostpris	-206	-	-	-	-206
Kostpris pr. 31.12.2021	10.103	17.573	83	6.650	34.409
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.2021	8.086	13.318	-	660	22.064
Bokført verdi pr. 31.12.2021	2.017	4.255	83	5.990	12.344
Akkumulerte avskrivninger 2020	782	469	-	-	1.251
Akkumulerte avskrivninger 2021	963	558	-	660	2.181
Avskrivningsprosent	20% - 33%	2% - 33%	-	10% - 35%	

NOTE 30 – ANDRE EIENDELER

	Morbank		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Eiendeler ved utsatt skatt	1.546	1.142	1.546	1.142
Opptjente, ikke motatte inntekter	1.613	2.272	1.987	2.577
Andre forskuddsbetalte, ikke påløpne kostnader	852	813	852	813
Overtatte eiendeler	-	-	-	-
Andre eiendeler	-	58	1.920	1.425
Sum forskuddsbetalte, ikke påløpte kostnader og opptjente, ikke motatte inntekter	4.011	4.285	6.305	5.957

NOTE 31 – INNLÅN FRA KREDITTINSTITUSJONER

Motpart	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi		Rente- vilkår
				2021	2020	
Kredittforeningen for sparebanker	10.08.2020	10.02.2023	20.000	20.042	20.030	3m Nibor + 61 bp
Kredittforeningen for sparebanker	16.01.2020	12.04.2024	15.000	15.046	15.035	3m Nibor + 74 bp
Øvrige innskudd				10.916	10.822	
Sum innlån fra kredittinstitusjoner			35.000	46.003	45.887	

NOTE 32 – INNSKUDD OG ANDRE INNLÅN FRA KUNDER

	2021	2020
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.534.362	2.285.765
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.534.362	2.285.765

Innskuddt fordelt på geografiske områder

Valdres	1.979.796	1.750.813
Innlandet ekskl. Valdres	57.955	59.695
Øvrige Fylker	491.828	470.328
Utlandet	4.783	4.930
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.534.362	2.285.765

Innskuddsfordeling

Lønnstakere	1.477.522	1.381.162
Jordbruk, skogbruk og fiske	188.591	164.960
Industri	68.683	53.481
Bygg, anlegg	153.912	145.170
Varehandel	72.063	65.372
Transport og lagring	7.912	8.893
Eiendomsdrift og tjenesteyting	187.264	144.917
Annen næring	378.414	321.810
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.534.362	2.285.765

NOTE 33 – ANNEN GJELD OG PENSJON

	Morbank		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Annen gjeld				
Påløpte kostnader	4.227	3.744	4.227	3.744
Bankremitter	37	9	37	9
Skattetrekk	657	556	1.050	891
Øvrig gjeld	4.348	4.457	5.911	6.542
Avsatt til gaver	304	304	304	304
Sum annen gjeld	9.573	9.070	11.529	11.490

	2021	2020
Avstemming av netto gjeld		
Konter og kontantekvivalenter	5.119	4.647
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	295.084	196.673
Innlån fra finansieringsaktiviteter	35.088	35.065
Leieforpliktelser	6.371	-
Netto gjeld	341.662	236.385
Konter, innskudd i Norges Bank og innskudd i andre banker	300.203	201.320
Brutto gjeld (all gjeld er til flytende rente)	41.459	35.065
Netto gjeld	341.662	236.385

	Forpliktelser fra finansieringsaktiviteter			Likviditetsbeholdning		
	Finanselle innlån	Leieforpliktelser	Sum	Fordringer på kreditt- institusjoner uten oppsigelsestid		Sum
				Konter og innskudd i Norges Bank		
Netto gjeld 01.01.2020	65.277	-	65.277	3.961	99.385	103.346
Kontantstrømmer	-30.212	-	-30.212	686	97.288	97.974
Anskaffelser - leieforpliktelser	-	-	-	-	-	-
Andre endringer	-	-	-	-	-	-
Netto gjeld 31.12.2020	35.065	-	35.065	4.647	196.673	201.320
Kontantstrømmer	23	-280	-257	472	98.411	98.883
Anskaffelser - leieforpliktelser	-	6.628	6.628	-	-	-
Andre endringer	-	22	22	-	-	-
Netto gjeld 31.12.2021	35.088	6.371	41.459	5.119	295.084	300.203

	2021	2020	2021	2020
Pensjonsforpliktelser				
Kostnader avtale førtidspensjon tidligere banksjef	232	465	232	465
Sum pensjonsforpliktelser	232	465	232	465

Alle ansatte inngår i en innskuddsbasert ordning for pensjon. Bankens pensjonsordning oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Som erstatning av den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen.

Tidligere banksjef hadde en avtale som ga rett til førtidspensjonering i perioden 62–67 år tilsvarende 80 % av lønn ved fratredelse. Det er inngått avtale om utbetaling av denne avtalen over tre år, i perioden 2021–2023.

NOTE 34 – GARANTIER

	2021	2020
Betalingsgarantier	3 219	4 489
Kontraktsgarantier	9 522	9 153
Andre garantier	3 059	2 560
Sum garantier overfor kunder	15.800	16.202
Garantier Eika Boligkreditt		
Tapsgaranti	5 000	5 000
Sum garantier overfor Eika Boligkreditt	5.000	5.000
Sum garantier	20.800	21.202

	2021		2020	
Garantier fordelt geografisk	Kr.	%	Kr.	%
Valdres inkl. EBK	20.695	99,5 %	20.447	96,4 %
Innlandet ekskl. Valdres	105	0,5 %	105	0,5 %
Øvrige Fylker	-	0,0 %	650	3,1 %
Utlandet	-	0,0 %	-	0,0 %
Sum garantier	20.800	100 %	21.202	100 %

Garantiavtale med Eika Boligkreditt AS

Banken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innenfor 75 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr. 31.12.21 lån for 116,3 MNOK hos EBK. Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. Saksgaranti: Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er oppad begrenset til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.
2. Tapsgaranti: Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor. Med «tap» menes rettskravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og det skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK. Bankenes tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 prosent av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at (i) for låneporteføljer opp til 5 millioner kroner er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og (ii) for låneporteføljer som overstiger 5 millioner kroner utgjør tapsgarantien minimum 5 millioner kroner, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK overstigende. Bankenes andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 prosent.

Rett til motregning i bankens provisjon: Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert.

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler de kommende tolv måneder. I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrekk

ved beregning av eierbankens gjenstående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje. Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres. Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programme. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

NOTE 35 – HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ti banker sa i januar 2018 opp sine avtaler med Eika Gruppen AS, for å danne en egen bankgruppering (Lokalbankalliansen). De ti bankene, som til sammen eide 11,88 % av aksjene i Eika Gruppen AS, har etter endt oppsigelsestid kun hatt et forhold til Eika Gruppen AS som aksjonærer. 19 aksjonærer i Eika Gruppen AS inngikk den 10. februar 2022 en avtale om kjøp av samtlige aksjer i Eika Gruppen AS eiet av bankene i Lokalbankalliansen. Transaksjonen ble gjennomført 18.2.2022 til en pris per aksje på 242,50 kroner. I etterkant av transaksjonen ble samtlige banker i Eika Alliansen enige om at aksjene kjøpt av Lokalbankalliansen skal fordeles etter en intern fordelingsmodell, hvor alle alliansebanker blir tilbudt å tegne seg for en nærmere bestemt andel av tilgjengelige aksjer. Tegningsperioden avsluttes den 14.3.2022, hvorpå fordeling av aksjer vil gjennomføres. Bankens endelige andel av aksjene som kjøpes fra Lokalbankalliansen vil avhenge av hvor mange tegningsretter banken tildeles etter den interne fordelingen, og videre av hvor mange av tegningsrettene banken velger å innløse.

Transaksjonene inntreffer etter balansedagens slutt, og vil hensyntas i bankens rapport for 1. kvartal 2022. Banken vil legge salgssummen fra transaksjonen til grunn for ny verdsettelse av eierandelen i Eika Gruppen AS der prisen per aksje er 73,50 kroner høyere enn verdi lagt til grunn per 31.12.21. For bankens eierandel i Eika Gruppen AS per 31.12.21, medfører dette at ny balanseført verdi av bankens aksjer i Eika Gruppen AS vil være 56,95 mill. kroner. Bankens eierandel i Eika Gruppen AS vil endres som følge av transaksjonen. Eventuelle nye aksjer etter endt tegningsperiode vil verdsettes til 242,50 kroner per aksje.

NOTE 36 – TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Transaksjoner mellom mor og datterselskap er kun relatert til ordinære banktjenester. Tjenestene er gitt til forretningsmessige vilkår og er eliminert i konsernregnskapet.

NOTE 37 – LEIEAVTALER

Banken implementerte IFRS 16 fra 01.01.2021. Implementeringen er beskrevet i note 1.

Tabellen under viser effekten av overgangen til IFRS 16 på de ulike balanselinjene.

	Bokført verdi 31.12.2020	IFRS 16	Bokført verdi 01.01.2021
Varige driftsmidler	7.588	5.767	13.355
Andre avsetninger	403	5.767	6.170
Opptjent egenkapital	265.350	-	265.350

Selskapets leide eiendeler inkluderer bygninger/kontorer og maskiner/utstyr. Selskapets bruksretteiendeler er kategorisert og presentert i tabellen under:

Bruksretteiendeler	Bygninger/ kontor	Maskiner og utstyr	Totalt
Ved førstegangsanvendelse 01.01.2021	5.767	-	5.767
Tilgang av bruksretteiendeler	-	861	861
Avhendinger	-	-	-
Overføringer og reklassifiseringer	-	-	-
Omregningsdifferanser	22	-	22
Anskaffelseskost 31.12.2021	5.789	861	6.650
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2021	-	-	-
Avskrivninger i perioden	636	24	660
Nedskrivninger i perioden	-	-	-
Avhendinger	-	-	-
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2021	636	24	660
Balanseført verdi 31.12.2021	5.153	837	5.990
Laveste av gjenstående leieperiode eller økonomisk levetid	8 år	3 år	
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	
Udiskonterte leieforpliktelser og forfall av betalinger	Bygninger/ kontor	Maskiner og utstyr	Totalt
Mindre enn 1 år	429	195	624
1-2 år	776	195	971
2-3 år	793	189	982
3-4 år	812	108	920
4-5 år	831	108	939
Mer enn 5 år	2.690	93	2.783
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31.12.2021	6.331	888	7.219
Endringer i leieforpliktelser	Bygninger/ kontor	Maskiner og utstyr	Totalt
Ved førstegangsanvendelse 01.01.2021	5.767	-	5.767
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	22	861	883
Betaling av hovedstol	-416	-41	-457
Betaling av renter	-	-	-
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	174	3	177
Totale leieforpliktelser 31.12.2021	5.547	823	6.371
Beløp i resultatregnskapet	2021		
Rente på leieforpliktelser	177		
Avskrivninger på bruksretteiendeler	660		

Gjennomsnittlig diskonteringsrente på husleieavtaler og leie av maskiner/utstyr er ca. 3 %. For leieavtaler bruker banken leietakers marginale lånerente. Indeksjustering av husleiekostnader er hensyntatt i beregningen av forpliktelsen basert på det som lå til grunn ved iverksettelsestidspunktet.

Opsjoner om å forlenge en leieavtale

Bankens leieavtaler av bygninger har leieperioder opptil 5 år. Flere av avtalene inneholder en rettighet til forlengelse som kan utøves i løpet av avtalens siste periode. Ved inngåelse av en avtale vurderer konsernet om rettigheten til forlengelse med rimelig sikkerhet vil utøves.

Kjøpsopsjoner

Banken leier maskiner/utstyr med en leieperiode mellom 3 og 5 år. Ingen av disse leiekontraktene inkluderer en opsjon til å kjøpe eiendelene ved endt leieperiode.

REVISORS BERETNING

RSM Norge AS

Miltzows gata 2, 5700 Voss
Boks 136, 5701 Voss
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 56 52 04 00
F +47 56 52 04 01

www.rsmnorge.no

Til generalforsamlingen i Valdres Sparebank

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert Valdres Sparebanks årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak § 1-4, 2. ledd b og International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU med mindre annet følger av forskriften, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak § 1-4, 1. ledd b og International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU med mindre annet følger av forskriften.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Valdres Sparebanks revisor sammenhengende i 1 år fra valget på generalforsamlingen den 8. september 2021 for regnskapsåret 2021.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/si a member of Den norske Revisorforening.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2021. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Verdien av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Bankens rutiner og systemer for oppfølging av utlån og identifisering av utlån med nedskrivningsbehov, samt vurderingen av disse utlånene anses som sentrale. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere. Bruken av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden, og kan også ha betydning for overholdelse av kapitaldekningsregelverket. Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån til kunder på grunn av den betydelige andelen utlånene representerer i balansen, samt betydningen av det skjønn ledelsen utøver som del av rutinen ved vurderingen av nedskrivningsbehov.

I henhold til IFRS 9 skal nedskrivningene på utlån bygge på fremoverskuende vurderinger, slik at nedskrivninger reflekterer forventede tap. Etter IFRS 9 skal banken fordele engasjementene i 3 steg ved beregning av forventet tap (ECL) på utlån og garantier som omfattes av nedskrivningsreglene. Ved førstegangs innregning og dersom kredittrisikoen ikke har økt vesentlig, skal engasjementene plasseres i steg 1 og det avsettes for 12-måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig skal engasjementene overføres til steg 2 og det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Hvis kredittrisikoen svekkes ytterligere og engasjementene enten er i mislighold eller det blir foretatt individuell nedskrivning, skal engasjementene overføres til steg 3. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

Bankens utlån er i hovedsak til personkunder og SMB segmentet, og modellen som er utviklet skal estimere tapsavsetninger til disse segmentene. Vi har særlig fokusert på:

- Ledelsens prosess for identifisering av utlån som skal overføres til steg 3, og de forutsetninger ledelsen legger til grunn ved beregning av nedskrivningsbeløp for utlån i steg 3
- De prosesser ledelsen har iverksatt for beregning av nedskrivninger for utlån i steg 1 og 2
- Ledelsens prosess for oppfølging av bankens største engasjementer

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Våre revisjonshandlinger inkluderer forståelse av og testing av den interne kontroll og effektiviteten av de viktigste kontrollene innenfor utlån og prosedyrer for nedskrivning for mulig tap på lån. Vår testing av kontrollene gir oss et grunnlag for innklaring av type, tidspunkt og omfanget av våre øvrige revisjonshandlinger. Vi har skaffet oss en forståelse av bankens kredittpolicy, og evaluert prosessene for identifisering av nedskrivningsbehov i henhold til IFRS 9.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og relevante kontroller rettet mot å sikre:

- beregninger og metode som ble benyttet i modellen
- at modellen som ble benyttet var i henhold til rammeverket
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen

Vår gjennomgang av kontrollene ga ingen indikasjoner på vesentlige feil i modellen eller avvik fra IFRS 9.

Vi har i tillegg kontrollert bankens overholdelse av kredittprosess på et utvalg av kunder med fokus på betjeningsveie og sikkerhet. For et utvalg av misligholdte og tapsutsatte engasjementer har vi kontrollert ledelsens prognose for kontantstrømmer og verdilvurdering av sikkerheter. Vi har evaluert konsistensen av de viktigste forutsetningene, herunder i lys av Covid-19 situasjonen, og sammenlignet disse med vår egen forståelse av de aktuelle bransjer og miljøer. Vi har rekalkulert ledelsens beregning for å verifisere nøyaktigheten av regnskapsførte nedskrivninger.

I tillegg har vi på et utvalg av friske engasjementer vurdert om låntakers betjeningsevne og sikkerhet er tilfredsstillende, og at det ikke foreligger indikasjoner på nedskrivningsbehov. Utvalget er basert på oversikt over bankens største engasjementer, bevilgningsprotokoll og risikoklassifiseringssystemet.

Bankens note 2,3 og 6-13 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av bankens tapsmodell og for hvordan banken estimerer sine tapsavsetninger etter IFRS 9. Vi har lest notene og fant at informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametere og skjønnsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og adm. banksjef (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak § 1-4, 1. og 2. ledd b og International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU med mindre annet følger av forskriften. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er

høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir revisjonsutvalget en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Voss, 8. mars 2022
RSM Norge AS

Harald Bjotveit
statsautorisert revisor

Ved
din
side